Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України №226(726) ♦ Субота, 27 листопада 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

Отже, відтепер кожен з нас – майже мільйонер. Щоправда, міфічний, бо ціни – реальні...

Народні депутати України вирішили:

— мінімальна зарплата — 60 тис.крб.;

— мінімальна пенсія за віком — 120 тис.крб.

Детальніше про все це — на 2-й стор.

Сьогодні, 27 листопада, за чотири місяці до виборів, розпочинається підготовка до них. Закон, за яким відбуватимуться нинішні вибори народних депутатів України, публікується в сьогоднішньому номері газети.

Абзац з листа

Одним з основних чинників, які завжди впливають на результати виборів, є низька активність населення. Тому кількість депутатів, які одержать мандати, залежатиме від суспільно-політичної активності виборців. І якщо хтось із них не прийде на виборчі дільниці, то долю їх самих і долю держави нехай вирішують небайдужі.

В. КАБАК

Павлоград Дніпропетровської області.

ВИБОРИ 94 27 БЕРЕЗНЯ

Мета об'єднує

Рада національно-демократичних сил Рівненщини створила виборчий блок «Вибір-94». Програму спільних дій підтримали Рівненський крайовий Рух, козацтво Волинської Січі, товариство «Просвіта», Союз українок, Комітет солдатських матерів, незалежна профспілка ВОСТ, обласне товариство політв'язнів та репресованих, обласна церковна рада УПЦ Київського патріархату та обласна спілка «Фермер».

Голови «йдуть» в депутати

Черкаська спілка промисловців і підприємців, регіональна спілка незалежних підприємців, обласна організація селянської партії, обласна Рада колгоспів об'єдналися у передвиборний блок. На спільній нараді лідерів цих громадських організацій ухвалено єдину програму дій у боротьбі за мандати депутатів Рад усіх рівнів.

Поспішиш...

Ще виборчий Закон не був опублікований, не створено виборчі округи, а Центр політичних ініціатив разом з Асамблеєю дніпропетровських підприємців назвав першу п'ятірку, котра висуватиметься кандидатами у нардепи України. При цьому зауважено, що це ще не всі. Що обов'язково буде перекрито й решту п'ять округів обласного центру.

Продиктовано в номер

Крим — не курорт. Крим — батьківщина

Відбулося засідання Республіканської комісії у справах депортованих народів Криму, яку очолює віце-прем'єр- міністр В.Євтухов. На ньому йшлося про вирішення проблем повернення депортованих народів на історичну батьківщину та у місця їх традиційного проживання.

До 2000-го року передбачається повернення близько 70 тисяч кримських татар, греків, вірмен, болгар, німців. Кабінет міністрів виділив на це відповідні кошти, зокрема на 1994 рік — 300 мільярдів карбованців.

У дусі «холодної війни»

Служба зовнішньої розвідки Росії опублікувала доповідь «Перспективи розширення НАТО — інтереси Росії». Представляючи її журналістам, директор СЗР Є.Примаков заявив, що, на думку аналітиків з його відомства, найбільше у світі воєнне угруповання планує впритул наблизитись до кордонів РФ.Це буде здійснено в разі, якщо, по-перше, до НАТО увійдуть держави — колишні члени Варшавського Договору, і, по-друге, якщо НАТО втілюватиме на практиці свої плани «гарантування стабільності у Центральній Азії». За словами шефа СЗР, якщо це станеться, то потягне за собою відповідні воєнні заходи з боку Росії. На думку Є.Примакова, перебудова мислення у рядах НАТО поки що не просунулася так далеко, щоб розвіяти усі побоювання Росії відносно її безпеки. Коментуючи заяву керівника СЗР РФ, зарубіжна преса вказує, що він жодним словом не прохопився про діяльність певних впливових кіл Росії, спрямовану на посилення її присутності, зокрема воєнної, у державах СНД та Балтії, що, у свою чергу, серйозно непокоїть європейську громадськість і Північноатлантичний блок.

Зуб за зуб?

Сесія Львівської міської Ради народних депутатів ухвалила рішення: розробити і ввести з першого грудня 1993 року положення про місцеві податки за тимчасове перебування тут громадян Російської Федерації. Передбачено встановити розмір податку в сумі мінімальної зарплати в Україні за один день гостювання. Механізм оподаткування й використання коштів має розробити міська адміністрація. Пільгами користуватимуться службові особи, а також ті громадяни Росії, що є українцями за походженням. Депутати вважають, що таке рішення є гідною відповіддю на дискримінаційні заходи Москви. Чому б не запозичити досвід у сусідів? Відтепер Львів також сльозам не вірить...

Готуючись до сесії ПАЧЕС

З 28 листопада по 1 грудня у Києві проходитиме друга сесія Парламентської Асамблеї Чорноморського економічного співробітництва (ПАЧЕС), у якій візьмуть участь делегації Азербайджану, Албанії, Вірменії, Грузії, Молдови, Румунії, Туреччини та України. Зараз у Києві перебуває підготовча група. Перший заступник Голови Верховної Ради України Василь Дурдинець прийняв генерального секретаря ПАЧЕС Фаїка Кайтанджи. Під час розмови сторони обговорили низку питань, у тому числі поглиблення економічного співробітництва між країнами цього регіону та безпосередньо проведення сесії ПАЧЕС. 25 листопада Ф. Кайтанджи і віце-президент ПАЧЕС О. Чародєєв під час зустрічі з журналістами розповіли про завдання цієї недавно створеної структури та заходи, які планується провести в українській столиці.

Передплата-94

«Саламандра» — з передплатниками «Голосу України»!

Одна з найбільших страхових компаній України «Саламандра» бере під свою опіку усіх передплатників «Голосу України» на 1994 рік.

Всі ті, хто передплатить нашу газету на перше півріччя наступного року, сказано у відповідному договорі, будуть застраховані страховим акціонерним товариством «Саламандра» від смерті та інвалідності в результаті нещасного випадку у побуті чи на виробництві на суму до 25 мінімальних зарплат.

Редакція «Голосу України» бажає всім своїм читачам міцного здоров'я. Але водночас попереджає: не забудьте передплатити нашу газету на наступний рік. Тільки в такому випадку ваші проблеми стануть проблемою страхової компанії «Саламандра».

До завершення передплати залишилося 3 дні.

Постанова Верховної Ради України

ПРО ПІДВИЩЕННЯ МІНІМАЛЬНИХ РОЗМІРІВ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ТА ПЕНСІЇ ЗА ВІКОМ

Верховна Рада України постановляє:

1. Установити з 1 грудня 1993 року мінімальну заробітну плату у розмірі 60 тис. крб. на місяць і мінімальну пенсію за віком у розмірі 120 тис. крб. на місяць.

Розмір мінімальної заробітної плати використовувати як розрахунковий для визначення тарифних ставок, посадових окладів, допомоги, пільг і компенсацій.

2. Кабінету Міністрів України:

З метою компенсації підвищення роздрібних цін на хліб і хлібопродукти та плати на утримання житла визначити розмір додаткових грошових виплат та порядок проведення їх для різних верств населення;

визначити, виходячи з нових рівнів мінімальної заробітної плати і пенсії, розміри соціальних виплат (сім'ям з дітьми, по безробіттю, тимчасовій непрацездатності тощо), стипендій студентам вузів, аспірантам, докторантам, учням професійних навчально-виховних закладів, цільової грошової допомоги непрацездатним громадянам з мінімальними доходами;

переглянути неоподатковуваний мінімум доходів громадян і ставки прогресивного оподаткування;

визначити порядок перерахунку державних пенсій, призначених до запровадження нового розміру мінімальної пенсії за віком, передбаченого пунктом I цієї Постанови, та джерела покриття цих витрат;

скоригувати порядок регулювання фонду споживання підприємств, установ і організацій у 1993 році;

подати проект Державного бюджету України на 1994 рік разом з антиінфляційними заходами на розгляд Верховної Ради України у другій половині грудня 1993 року.

3. Визнати такою, що втра тила чинність з 1 грудня 1993 року, Постанову Верховної Ради України від 27 серпня 1993 року «Про підвищення мінімальних розмірів заробітної плати та пенсії за віком».

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ

м. Київ
25 листопада 1993 року.

Парламентська хроніка

Зарплата — мінімальна, ціни — максимальні

Денне і вечірнє засідання 25 листопада

Якщо з прийняттям Закону «Про внесення змін до декретів Кабінету міністрів України «Про валютне регулювання» і постанови «Про реалізацію Указу Президента України від 2 листопада «Про додаткові заходи щодо вдосконалення валютного регулювання» депутати впоралися більш-менш швидко, то на проекті Закону «Про підвищення мінімальних розмірів заробітної плати і пенсії за віком», дещо «загальмували». І це зрозуміло: валюта валютою, а людям треба якось жити за купони. Мало того, міністр економіки України Роман Шпек «порадував» черговим подорожчанням продуктів, починаючи з грудня. Так, зокрема, ціни на хліб і цукор зростуть у 1,4 раза, молоко — в 2,6, олію — в 1,6... Мінімальна ж заробітна плата становитиме 60 тисяч карбованців (з різними «накрутками» — 120 тисяч), мінімальна пенсія — 120 тисяч (197 тисяч). Ці заходи по соціальному захисту населення деякі парламентарії «охрестили» соціальною реанімацією, а депутат від Донеччини Олександр Марченко порівняв їх із касторкою, яку прописали напівголодній людині.

— Проект, запропонований нам, є продовженням хибної, якщо не сказати більше, політики уряду в політиці доходів, — відзначив Олександр Барабаш. — Це курс на перерозподіл національного багатства за рахунок мільйонів співвітчизників на користь купки людей, які цією постановою не охоплюються. І коли сьогодні говорять, що немає грошей, я мушу сказати: це дуже велика політично-соціальна брехня! Тому що наш бюджет обтяжують не соціальні витрати, не заробітна плата. Ось довідка про виконання бюджету за дев'ять місяців. План доходів на добавлену вартість виконано на 320 відсотків, а видатки на соціальну сферу, соціальний захист склали 150 відсотків. Тобто вони навіть відстають удвічі від цінового фактору. То хто ж кого обтяжує? Ми вже відгородилися розміром своєї зарплати не лише від Заходу (куди поїдемо із 10 доларами на місяць?), але й від Сходу. Люди їдуть в Росію, працюють на трамваях, тролейбусах, живуть в жахливих умовах, але за місяць привозять нашу річну зарплату. І треба сказати, що це свідома політика на зменшення частки заробітної плати в національному доході.

І все ж, незважаючи на гострі виступи, депутати затвердили проект як закон. Гроші на підвищення мінімальної пенсії і зарплати планується одержати не за рахунок емісії, а за рахунок продажу із держресурсів цукру, авіабензину, спирту. Це, здається, добре, але що робити далі? Невже знову щось продавати? Чи робити так, як пропонують деякі урядовці й парламентарії: гроші «стригти» з людей, що мають високу зарплату, з комерсантів? Але це вже було — «на зорі радянської влади»...

Того ж дня депутати прийняли постанови про надання земельних ділянок для несільськогосподарських робіт і про затвердження складу Центральної виборчої комісії по виборах народних депутатів України. Після двох невдалих спроб проголосувати за постанову Верховної Ради «Про невідкладні заходи по забезпеченню фінансування паливно-енергетичного комплексу» її обговорення перенесли на наступний день.

Олександр ВИНОКУРОВ.

«Надзвичайні» декрети вмирають

Ранкове засідання 26 листопада

Депутати повернулися до обговорення запропонованого урядом проекту постанови Верховної Ради щодо забезпечення функціонування паливно-енергетичного комплексу. Та невдовзі вони погодилися з пропозицією головуючого на засіданні І. Плюща зняти проект з обговорення, бо уряд, мовляв, намагається перекласти свої проблеми на парламент.

Проект Закону «Про антимонопольний комітет України» у першому читанні «застряв» на статті, в якій ідеться про призначення голови цього комітету. Тож обговорення проекту у другому читанні почалося саме з неї. На думку уряду, Верховна Рада має призначати голову комітету за поданням Президента України. Але депутати проголосували за призначення голови за поданнями Голови Верховної Ради. А потім і за Закон у другому читанні в цілому.

Міністр зовнішньоекономічної діяльності О. Слепічев подав на обговорення Закон про скасування та зміни окремих статей декретів, регулюючих зовнішньоекономічну діяльність, які були прийняті урядом за часів його надзвичайних повноважень. Та депутати пішли далі цих пропозицій. Вони скасували ці декрети повністю, а міністерству наказали надалі керуватися Законом про зовнішньоекономічну діяльність.

І. Плющ пошкодував, що тепер тільки й доводиться вносити доповнення до «надзвичайних» урядових декретів і оголосив назву наступного документа: проект Закону «Про внесення змін і доповнень до декрету Кабінету міністрів «Про заходи щодо завершення комерціалізації підприємств і організацій державної торгівлі, громадського харчування та сфери послуг».

Закон прийнято, знов-таки, як і попередній, «подвійним» голосуванням, після того, як І. Плющ розтлумачив депутатам, про що ж йдеться.

Доповнення до Закону про прокуратуру було прийнято без обговорення. І засідання перейшло до розгляду проекту Закону про внесення змін до окремих законодавчих актів щодо приватизації.

Сесія прийняла постанову про державну дотацію на утримання квартир у будинках житлово-будівельних кооперативів і молодіжних житлових комплексів, розглянула питання адміністративно-територіального устрою.

Наприкінці засідання було розглянуто питання про забезпечення розрахунків за поповнення державних ресурсів 1993 року сільськогосподарською продукцією, сировиною і продовольством. Однак рішення не було прийнято.

Наступне пленарне засідання Верховної Ради відбудеться 14 грудня.

Олексій БРЕУС.

ЗЛИДНІ ОБСІЛИ МИТЦЯ

Президент і уряд занепокоєні цим і обіцяють творчим спілкам свою підтримку

Труднощі, пов'язані з нашими економічними й соціальними проблемами, ми зрештою подолаємо. Але втрати, яких зазнаємо в духовній сфері, можуть датися нам взнаки і через десятиліття. Як не допустити цього, як підтримати українського митця за нинішніх нелегких умов — ось домінанта розмови, яка відбулася під час зустрічі Президента України Л.Кравчука з представниками творчих спілок. Адже не таїна, що творча інтелігенція, яка так багато зробила для відродження української державності, живе сьогодні у великій скруті.

Причому, митці не просять якихось пільг і привілеїв, вони хочуть лише мати нормальні умови для творчої роботи. А тим часом, як доречно нагадав голова постійної Комісії Верховної Ради з питань культури і духовного відродження Лесь Танюк, держава не дає митцям навіть того, що передбачено законодавством. Так, починаючи з наступного року, на потреби культури держава зобов'язалася виділяти вісім відсотків національного доходу. Але останнім часом державні субсидії на розвиток нашої духовності, навпаки, скорочуються і тепер становлять лише 2,2 відсотка.

Нині творчі спілки, творчі колективи нерідко беззахисні перед діями чиновництва різного рангу. Скажімо, журналістський колектив газети «Культура і життя» може по суті опинитися на вулиці. Бо особняк, де тепер розміщена редакція, Кабінет міністрів хоче передати посольству однієї із сусідніх держав.

Про дії уряду щодо забезпечення життєдіяльності творчих спілок і організацій повідомив у своєму виступі віце-прем'єр-міністр України Микола Жулинський. Сьогодні ми, сказав він, перебуваємо у дуже відповідальному і почесному процесі розбудови молодої незалежної Української держави. Він іде важко, і це впливає на добробут народу, на його духовне і культурне життя. Усі ми свідомі того, що без активного залучення до цього процесу всього творчого потенціалу держави, поступ України до демократії, прогресу, прилучення до світової цивілізації неможливий. Ми можемо сказати, що в духовному відродженні, відновленні культурних цінностей, формуванні національної свідомості помітним і вагомим є внесок наших діячів літератури і мистецтва. Але водночас не можна не висловити занепокоєння тим, що підтримка творчою інтелігенцією державотворчих процесів недостатня.

Власними міркуваннями з приводу суспільної ситуації в країні і ролі творчої інтелігенції в нашому житті поділився Президент України Л.Кравчук. Він також запропонував створити клуб творчої інтелігенції з участю Президента і зустрічатися щомісяця для щирої, відвертої розмови.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Життя Рад

А облрада проти!

або Чому депутати рятувалися від виборців

Три дні в Шумлянах Підгаєцького району Тернопільської області страйкували робітники місцевого радгоспу «Україна». Вони не висували ні політичних вимог, ні, тим паче, не випрошували для себе за прикладом шахтарів підвищення зарплати. Робітники добивалися одного: щоби торжествував Закон.

Що ж спонукало цей терплячий люд до таких жорстких дій?

Ця історія розпочалася ще восени 1991 року. Саме тоді в області визріла ідея на теренах Бережанського району створити ще один — Підгаєцький. Цю ідею, як за старих часів, почали форсувати на місцях без елементарного господарського аналізу і правових норм. Згори подавали команду, знизу нагору — папір з печаткою і фразою «Ми — за». За цією схемою вчинила тоді й голова сільської Ради Марія Загурська. Фактично не провівши сесії, вона фальсифікувала рішення Ради про те, що жителі села Шумляни бажають жити і працювати у новоутворюваному Підгаєцькому районі. Як тільки про це довідалися депутати і жителі села, одразу забили на сполох, звернулися до прокурора району. Та їм сказали: поїзд пішов.

Та люди не заспокоювалися, бо в результаті протизаконного кавалерійського наскоку за новим адмінподілом село Шумляни опинилося наче на острові. Довкола — села Бережанського району, а Шумляни — Підгаєцького. Це створило людям цілий ряд незручностей — і транспортних, і економічних, і соціальних. Тому негайно провели сільський референдум, скликали, як належить за законом, сесію Ради. Думка була однозначна: сфальсифіковане рішення про входження Шумлян у Підгаєцький район вважати недійсним і просити обласну Раду повернути Шумляни у лоно Бережанського району.

Отак з лютого 1992 року селяни з своїм проханням і обивають пороги різних установ влади. Крім паломницьких походів та чолобитних, шумлянці пікетували практично кожну сесію обласної Ради. Але й депутати виявили свою стійкість і олімпійський спокій, мовляв, нас пікетуванням не візьмеш.

Нарешті влітку цього року своє слово сказав апарат та постійні комісії Верховної Ради України. Їхня думка була на боці Шумлян. Оскільки перше рішення було сфальсифіковане, обласній Раді рекомендували задовольнити справедливі вимоги селян.

На сесії облради 24 жовтня ц.р. перед розглядом питання голова Ради пан Богдан Бойко надав слово голові Підгаєцької районної Ради пану Богдану Дюгу. Захищаючи територіальну цілісність району, промовець, м'яко кажучи, вдався до неправди. Він сказав депутатам, що в Шумлянах люди заспокоїлися і тихо-мирно живуть під підгаєцькою владою. А бурю в склянці води здіймає невеличка групка одіозних людей.

Після такої заяви було прийнято і відповідне рішення. Сільські гінці одразу ж поінформували земляків про хід і обговорення їхнього питання на сесії. Людей особливо обурила промова пана Дюга, і, як результат, у радгоспі оголосили страйк. Директор радгоспу пан Ярослав Шеремета написав заяву і покинув село. А люди все вимагали приїзду в село сесійного промовця. Пан Дюг прибув з нарядом міліції.

Коли вже журналісти приїхали в Шумляни, люди тільки з іронією розповідали, як голова райради манівцями пішкадрала тікав від них, покинувши у селі службовий автомобіль з водієм та наряд міліції. Та вони його наздогнали, привезли на його ж машині в село і попросили повторити привселюдно сказане на сесії.

Можемо сьогодні тільки уявити, як горіла земля під ногами голови Ради. Та як тільки покинув село, одразу до свого колеги у Бережани:

— Дай довідку, що твій район не має територіальних претензій до мого.

Отримавши відповідного документа, помчав знову захищати свої кордони.

Розповідали нам у селі, що був тут і заступник голови обласної Ради пан Ярослав Карп'як. Він пообіцяв селянам, що вже цього разу питання буде вирішено обов'язково. Обіцянка заступника — річ непогана.

А поки що на сільській Раді нема вивіски. Не хочуть люди писати, що вона належить Підгаєцькому району. Нам чи то жартома, чи то всерйоз в селі казали: якщо і цього разу питання не вирішать, ми оголосимо «Незалежну Шумлянську Республіку». Все одно живемо відокремлено, наче на острові.

Людмила КСЬОНДЗ,
Михайло ВАСИЛАШКО.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВИБОРИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

Постанова Верховної Ради України

ПРО ПОРЯДОК ВВЕДЕННЯ В ДІЮ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВИБОРИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про вибори народних депутатів України» з 27 листопада 1993 року.
2. До приведення законодавства України у відповідність з Законом України «Про вибори народних депутатів України» чинні акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.
3. Доручити Президії Верховної Ради України забезпечити видання масовим тиражем Закону України «Про вибори народних депутатів України».
4. Доручити комісіям Верховної Ради України у питаннях законодавства і законності, з питань діяльності Рад народних депутатів, розвитку місцевого самоврядування підготувати і внести на розгляд Верховної Ради України необхідні зміни і доповнення до законодавства України, що випливають з цього Закону.

Голова Верховної Ради України І.ПЛЮЩ

м.Київ, 18 листопада 1993 року

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні принципи і засади виборів народних депутатів України

1. Вибори народних депутатів України (далі — депутати) є вільними і проводяться на принципах загального, рівного і прямого виборчого права при таємному голосуванні.

2. Виборчий процес здійснюється на засадах: вільного і рівноправного висування кандидатів у депутати (далі — кандидати); гласності і відкритості; рівності можливостей для всіх кандидатів у проведенні виборчої кампанії; неупередженості до кандидатів з боку державних органів, установ і організацій, органів місцевого самоврядування; свободи агітації.

3. Вибори проводяться по 450 одномандатних виборчих округах на основі абсолютної більшості.

Стаття 2. Загальне виборче право

1. Вибори депутатів є загальними: право обирати мають громадяни України, яким на день голосування виповнилося 18 років.

2. Депутатом може бути обраний громадянин України, який має право голосу, не молодший 25 років на день виборів, який постійно проживає на території України не менше двох останніх років.

3. Будь-які прямі або непрямі пільги або обмеження щодо виборчих прав громадян України залежно від походження, соціального і майнового стану, расової і національної належності, статі, освіти, мови, ставлення до релігії, політичних переконань, роду і характеру занять, не передбачені цим Законом, забороняються.

4. Права голосу не мають громадяни, визнані судом недієздатними. Здійснення виборчого права зупиняється на відповідний період для осіб, які за вироком суду перебувають в місцях позбавлення волі, а також для осіб, які за рішенням суду знаходяться в місцях примусового лікування.

5. Депутатами не можуть бути обрані громадяни України, які на день виборів проходять дійсну військову або альтернативну (невійськову) службу, офіцери, прапорщики, мічмани особового складу Збройних Сил, Національної гвардії, Служби безпеки, Міністерства внутрішніх справ, інших воєнізованих формувань України, які не звільнились в запас (відставку), а також представники президента України на місцях, судді, прокурори.

Зазначені особи можуть бути зареєстровані претендентами в кандидати, якщо при реєстрації вони подадуть до окружної виборчої комісії заяву про згоду на звільнення їх з посади в разі обрання народним депутатом України та заяву про тимчасове припинення службових повноважень на період виборчої кампанії.

6. Народний депутат України не може бути одночасно депутатом іншого представницького органу державної влади або органу місцевого чи регіонального самоврядування.

Стаття 3. Рівне виборче право

Вибори депутатів є рівними: громадяни беруть участь у виборах на рівних засадах; кожний виборець має один голос.

Стаття 4. Пряме виборче право

Вибори депутатів є прямими: депутати обираються безпосередньо виборцями.

Стаття 5. Таємне голосування

Голосування на виборах депутатів є таємним: контроль за волевиявленням виборців не допускається.

Стаття 6. Гласність при підготовці і проведенні виборів

1. Підготовка і проведення виборів депутатів здійснюються відкрито і гласно.

2. Виборчі комісії інформують громадян про свій склад, місце знаходження та режим роботи, про утворення виборчих округів і дільниць, ознайомлюють їх із списками виборців, переліком та виборчими програмами (платформами) кандидатів у депутати, партій і виборчих блоків, що беруть участь у виборчій кампанії, з формою та порядком заповнення підписних листів та виборчих бюлетенів, із списками кандидатів у депутати, даними про кандидатів у депутати, про підсумки голосування і виборів.

3. Основною формою роботи комісії є відкриті засідання. На засіданнях виборчих комісій, при реєстрації кандидатів, під час голосування, при підрахунку голосів на виборчій дільниці, визначенні результатів виборів по округу і підбитті загальних підсумків виборів мають право бути присутніми довірені особи кандидатів у депутати або уповноважені ними на те особи, по одному представнику від партій, їх виборчих блоків, які беруть участь у виборчій кампанії, трудових колективів, які висунули кандидатів у депутати, від позапартійних комітетів виборців, створених для контролю за ходом виборчої кампанії, а також офіційні спостерігачі від інших держав і міжнародних організацій. Повноваження зазначених представників засвідчуються відповідним документом. Втручання зазначених представників у роботу виборчих комісій не допускається.

4. Особи, перелічені в частині третій цієї статті, в разі виявлення порушень виборчого закону мають право звернутися до відповідної або вищестоящої виборчої комісії із заявою про усунення порушень або скласти про це акт, який підписується особою, що виявила порушення, і виборцями — свідками порушення. Заява або акт підлягають реєстрації в комісії.

5. Засоби масової інформації висвітлюють хід підготовки і проведення виборів депутатів, їх представникам гарантується безперешкодний доступ на всі збори і засідання, пов'язані з виборами. Виборчі комісії, державні органи, органи місцевого та регіонального самоврядування надають їм інформацію щодо підготовки і проведення виборів.

Стаття 7. Право висування кандидатів у депутати

Право висування кандидатів у депутати належить громадянам України, які мають право голосу. Це право реалізується як безпосередньо, так і через політичні партії та їх виборчі блоки, зареєстровані відповідно до законодавства, та трудові колективи, у порядку, визначеному цим Законом.

Стаття 8. Проведення виборів

Проведення виборів депутатів організують виборчі комісії, які утворюються у порядку, визначеному цим Законом.

II. ПОРЯДОК І СТРОКИ ПРИЗНАЧЕННЯ ВИБОРІВ

Стаття 9. Види виборів і порядок їх призначення

1. Вибори депутатів можуть бути черговими, позачерговими (достроковими), повторними, а також замість депутатів, які вибули.

2. Рішення про проведення чергових і позачергових (дострокових) виборів депутатів приймає Верховна Рада України.

3. Рішення про проведення повторних виборів, а також виборів замість вибулих депутатів приймається Центральною виборчою комісією по виборах народних депутатів України у випадках і порядку, передбачених цим законом.

Стаття 10. Строки призначення виборів

1. Чергові вибори депутатів призначаються Верховною Радою України протягом сорок четвертого місяця з дня першого засідання Верховної Ради України.

2. Чергові та позачергові вибори депутатів призначаються Верховною Радою не пізніш як за чотири місяці до дня їх проведення.

3. Повторні вибори, вибори замість вибулих призначаються Центральною виборчою комісією по виборах народних депутатів України у строки, передбачені цим Законом.

4. Вибори призначаються на неділю або інший неробочий день, встановлений законом.

Про день виборів орган, який призначив вибори, повідомляє через засоби масової інформації не пізніш як на третій день після їх призначення.

III. ВИБОРЧІ ОКРУГИ І ВИБОРЧІ ДІЛЬНИЦІ

Стаття 11. Утворення виборчих округів

1. Для проведення виборів депутатів Центральною виборчою комісією по виборах народних депутатів України за поданням голови Верховної Ради Республіки Крим, голів обласних, Київської та Севастопольської міських Рад народних депутатів утворюються 450 одномандатних виборчих округів.

2. Виборчі округи утворюються з приблизно рівною кількістю виборців на всій території України з урахуванням адміністративно-територіального поділу України та компактності проживання національних меншин. Норма виборців на виборчий округ визначається Центральною виборчою комісією по виборах народних депутатів України.

Виборчі округи повинні відповідати таким умовам:

1) відхилення кількості виборців від середньої по Україні чисельності виборців у виборчому окрузі, як правило, не може перевищувати 12 відсотків;

2) територіальної єдності: не допускається утворення виборчих округів, що складаються з територій, які не межують між собою;

3) періодичного, як правило, один раз на вісім років перегляду меж територій округів.

3. Список виборчих округів із зазначенням їх найменувань, номерів, центрів округів, територіальних меж і кількості виборців публікується Центральною виборчою комісією по виборах народних депутатів України у пресі і оголошується в інших засобах масової інформації не пізніш як за 100 днів до дня виборів.

Стаття 12. Утворення виборчих дільниць

1. Для проведення голосування і підрахунку голосів виборчі округи поділяються на виборчі дільниці.

2. Виборчі дільниці утворюються окружними виборчими комісіями за поданням місцевих (районних, міських) органів державної виконавчої влади або виконавчих органів місцевого самоврядування, розташованих в межах території виборчих округів. На суднах, які перебувають у день виборів у плаванні, виборчі дільниці утворюються тими ж органами за місцем порту приписки судна.

Виборчі дільниці при представництвах України за кордоном утворюються за поданням Міністерства закордонних справ України відповідно до їх приписки, визначеної Центральною виборчою комісією по виборах народних депутатів України.

3. Виборчі дільниці утворюються з кількістю від 20 до 3000 виборців, а у виняткових випадках — з меншою або більшою кількістю виборців.

4. Виборчі дільниці утворюються не пізніш як за 60 днів, а у виняткових випадках — не пізніш як за п'ять днів до проведення виборів.

5. Окружна виборча комісія сповіщає виборців про межі кожної виборчої дільниці, склад і місце знаходження дільничних виборчих комісій та приміщень для голосування не пізніш як на п'ятий день після утворення дільничних виборчих комісій.

IV. ВИБОРЧІ КОМІСІЇ

Стаття 13. Система виборчих комісій

Для проведення виборів депутатів утворюються: Центральна виборча комісія по виборах народних депутатів України (далі — Центральна виборча комісія);

окружні виборчі комісії;

дільничні виборчі комісії.

Стаття 14. Центральна виборча комісія

1. Центральна виборча комісія є найвищим органом по організації і проведенню виборів і утворюється, як правило, одночасно з призначенням виборів, але не пізніш як за 120 днів до дня їх проведення.

2. Центральна виборча комісія затверджується у складі голови, двох заступників голови, секретаря і 11 членів комісії Верховною Радою України за поданням Голови Верховної Ради України.

Голова, заступники голови, секретар Центральної виборчої комісії та не менше третини її складу повинні мати вищу юридичну освіту.

3. Голова, заступники голови і секретар Центральної виборчої комісії працюють на постійній основі.

4. Політичні партії та їх виборчі блоки, які відповідно до цього Закону беруть участь у виборчій кампанії, можуть призначити по одному представнику при Центральній виборчій комісії з правом слова.

5. Строк повноважень Центральної виборчої комісії — чотири роки.

Центральна виборча комісія здійснює свої повноваження до призначення її нового складу.

6. Центральна виборча комісія у п'ятиденний термін після її утворення публікує відомості про свій персональний склад, місце знаходження, поштову адресу, а також повідомляє рахунок, на який можуть вноситись пожертвування до централізованого виборчого фонду, і дає роз'яснення щодо права громадян та юридичних осіб вносити пожертвування до цього фонду.

7. Центральна виборча комісія:

1) організовує підготовку і проведення виборів народних депутатів України;

2) здійснює на всій території України контроль за виконанням виборчого законодавства і забезпечує його однакове застосування;

3) дає роз'яснення про порядок застосування виборчого законодавства, входить в разі необхідності до Верховної Ради України з поданням про його тлумачення або внесення до нього змін чи доповнень;

4) утворює виборчі округи;

5) спрямовує діяльність окружних і дільничних виборчих комісій;

6) встановлює порядок використання коштів на проведення виборів і розподіляє їх по виборчих комісіях та відповідних місцевих Радах, сприяє забезпеченню виборчих комісій приміщеннями, транспортом, зв'язком, розглядає

інші питання матеріально-технічного забезпечення виборів;

7) встановлює форми виборчих бюлетенів по виборах депутатів, списків виборців, протоколів засідань виборчих комісій, інших виборчих документів, зразки виборчих скриньок для голосування, печаток виборчих комісій, визначає порядок зберігання та передачі виборчих документів;

8) заслуховує повідомлення виборчих комісій, міністерств і відомств України, інших державних органів, органів місцевого і регіонального самоврядування з питань, пов'язаних з підготовкою і проведенням виборів;

9) публікує список округів, інформацію про строки проведення виборчої кампанії та інші матеріали про свою діяльність;

10) реєструє партії та їх виборчі блоки, які виявили намір висунути кандидатів для участі у виборах;

11) реєструє обраних депутатів, підбиває підсумки виборів у цілому по Україні, публікує в пресі та оголошує в інших засобах масової інформації підсумки виборів і список обраних депутатів;

12) інформує Верховну Раду України про результати виборів та визнання повноважень депутатів;

13) вирішує питання призначення і проведення повторних виборів, виборів замість депутатів, які вибули, а також питання, пов'язані з організацією відкликання депутатів;

14) розглядає заяви, звернення і скарги громадян на рішення та дії окружних і дільничних виборчих комісій (крім скарг на неправильності в списках виборців), скасовує рішення виборчих комісій або зупиняє їх дію, приймає інші рішення з цих питань;

15) вирішує питання за поданням Міністерства закордонних справ України про приписку виборчих дільниць, які утворюються при представництвах України за кордоном, до виборчих округів на території України;

16) здійснює інші повноваження відповідно до цього Закону та інших актів законодавства України.

Стаття 15. Окружна виборча комісія

1. Окружна виборча комісія утворюється не пізніш як за 95 днів до дня проведення виборів.

2. Голова, заступник голови, секретар окружної виборчої комісії та вісім її членів призначаються відповідно Президією Верховної Ради Республіки Крим, на сесії обласної, Київської та Севастопольської міських Рад народних депутатів за поданням голів цих Рад.

Партії, їх виборчі блоки, кандидати яких зареєстровані в даному виборчому окрузі, можуть призначити по одному представнику при окружній виборчій комісії з правом слова.

3. Повноваження окружної виборчої комісії закінчуються через 10 днів після визнання Центральною виборчою комісією повноважень обраного депутата.

4. Окружна виборча комісія у п'ятиденний термін після її утворення публікує відомості про свій персональний склад, місце знаходження, поштову адресу, а також повідомляє рахунок, на який можуть вноситись пожертвування до виборчого фонду окружної виборчої комісії, дає роз'яснення щодо права громадян та юридичних осіб вносити пожертвування до цього фонду.

5. Окружна виборча комісія:

1) здійснює контроль за виконанням виборчого законодавства на території виборчого округу;

2) утворює виборчі дільниці, встановлює їх єдину нумерацію по виборчому округу, публікує їх список із зазначенням місцезнаходження;

3) спрямовує діяльність дільничних виборчих комісій;

4) контролює складання списків виборців і подання їх для загального ознайомлення;

5) реєструє висунутих кандидатів у депутати, їх довірених осіб і видає їм відповідні посвідчення; забезпечує видання плакатів з біографічними даними кандидатів та тезами їх передвиборних програм (платформ);

6) спільно з відповідною Радою бере участь в організації зустрічей кандидатів у депутати з виборцями;

7) затверджує текст виборчого бюлетеня та запрошення по виборчому округу, забезпечує їх виготовлення та постачання дільничним виборчим комісіям;

8) встановлює результати виборів по виборчому округу, повідомляє про них засоби масової інформації, видає тимчасові посвідчення обраному депутату;

9) організовує проведення повторного голосування і повторних виборів, а також виборів замість депутата, який вибув;

10) розглядає звернення, заяви і скарги на рішення та дії дільничних виборчих комісій і приймає по них рішення;

11) здійснює інші повноваження відповідно до цього Закону та інших актів законодавства України.

Стаття 16. Дільничні виборчі комісії

1. Дільничні виборчі комісії утворюються сільськими, селищними, міськими (районними у містах) Радами народних депутатів або виконавчими органами у складі голови, заступника голови, секретаря і 5-11 членів комісії не пізніш як за 45 днів до дня проведення виборів за поданням голови відповідної Ради з урахуванням пропозицій політичних партій, інших об'єднань громадян, трудових колективів, груп виборців.

Партії, їх виборчі блоки, кандидати яких зареєстровані в даному виборчому окрузі, можуть призначити по одному представнику при дільничній виборчій комісії з правом слова.

2. Строк повноважень дільничних виборчих комісій закінчується через 10 днів після визнання Центральною виборчою комісією повноважень обраного депутата.

3. Дільнична виборча комісія:

1) складає список виборців по дільниці;

2) проводить ознайомлення виборців із списком виборців, приймає і розглядає заяви про неправильності в списку і вирішує питання про внесення відповідних змін до нього;

3) сповіщає населення про день виборів і місце голосування, вручає виборцям запрошення, ознайомлює зацікавлених осіб з даними про зареєстрованих по округу кандидатів, а також з повідомленнями, опублікованими Центральною виборчою комісією та відповідною окружною виборчою комісією;

4) забезпечує підготовку приміщення для голосування та виготовлення виборчих скриньок;

5) організовує на виборчій дільниці голосування;

6) проводить підрахунок голосів, поданих на виборчій дільниці;

7) розглядає заяви і скарги з питань підготовки виборів та організації голосування і приймає по них рішення;

8) здійснює інші повноваження відповідно до цього Закону та інших актів законодавства України.

Стаття 17. Організація роботи виборчих комісій

1. Основною формою роботи виборчої комісії є засідання. Засідання виборчої комісії скликається головою комісії, в разі його відсутності — заступником голови, а також на вимогу не менш як половини членів комісії з обов'язковим повідомленням всіх членів комісії про час і місце засідання.

2. Засідання виборчої комісії є правомочним, якщо в ньому бере участь не менш як дві третини її складу. Рішенням приймається відкритим голосуванням більшістю голосів присутніх. При однаковій кількості голосів вирішальним вважається голос голови комісії. Рішення виборчої комісії повинно бути мотивованим і містити посилання на конкретні статті чи пункти законодавчих актів та на обставини справи. Особи, які входять до складу виборчої комісії, не згодні з прийнятим рішенням, можуть висловити в письмовій формі окрему думку, що додається до протоколу засідання.

3. Засідання виборчої комісії веде її голова або його заступник, а у випадку, коли вони з якихось причин не виконують цю функцію — комісія визначає із свого складу головуючого на конкретному засіданні.

4. Комісія може прийняти рішення про позбавлення права участі в засіданні осіб, зазначених в частині третій статті 6 цього Закону, якщо вони перешкоджають його проведенню.

5. Рішення виборчих комісій, прийняті в межах їх повноважень, є обов'язковими для учасників виборів та органів, що забезпечують їх проведення.

Органи державної влади, місцевого та регіонального самоврядування, а також державні підприємства, установи і організації зобов'язані сприяти виборчим комісіям у здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 18. Оскарження рішень і дій виборчих комісій

1. Рішення і дії дільничної або окружної виборчої комісії можуть бути оскаржені кандидатами в депутати, їх довіреними або уповноваженими ними особами, виборцями та іншими учасниками виборів до вищестоящої виборчої комісії протягом 10 днів після прийняття рішення чи вчинення дії, якщо інше не передбачено цим Законом.

2. Скарги на відхилення дільничною комісією заяв про неправильності у списках виборців передаються до суду за місцем знаходження відповідної виборчої дільниці і розглядаються судом протягом трьох днів.

3. Рішення і дії Центральної виборчої комісії у випадках, передбачених цим Законом, можуть бути оскаржені до Верховного Суду України, який розглядає їх протягом семи днів.

4. Рішення судових органів є остаточними.

Стаття 19. Правовий статус осіб, що входять до складу виборчих комісій

1. До складу виборчої комісії може бути призначений громадянин України, який має активне виборче право. Він не може бути кандидатом у депутати або його довіреною особою, чи належати до інших осіб, зазначених у частині третій статті 6, частині четвертій статті 14, частині другій статті 15 та частині першій статті 16 цього Закону. Для секретаря виборчої комісії обов'язковим є також володіння державною мовою.

2. За рішенням виборчої комісії, яке затверджується відповідно окружною або Центральною виборчою комісією, голова, заступник голови, секретар, окремі члени виборчої комісії можуть бути на період виборчої кампанії звільнені від виконання виробничих або службових обов'язків за основним місцем роботи. Оплата роботи в виборчій комісії здійснюється в обсязі середньої заробітної плати за один з останніх трьох місяців з урахуванням індексації або окладу за основним місцем роботи пропорційно часу роботи в комісії. Заробітна плата виплачується за основним місцем роботи з наступною компенсацією підприємству, установі, організації з державного бюджету.

3. Голова, заступник голови, секретар або член комісії можуть бути виведені органом, який їх призначив, із складу комісії за власним бажанням або за грубе порушення вимог виборчого законодавства.

V. СПИСКИ ВИБОРЦІВ

Стаття 20. Списки виборців і порядок їх складання

1. Списки виборців складаються по кожній виборчій дільниці дільничною виборчою комісією і підписуються головою та секретарем дільничної виборчої комісії не пізніш як за 30 днів до дня виборів.

Виконавчі органи міських (районних у містах), селищних і сільських Рад народних депутатів (або органи, які здійснюють ці функції) забезпечують облік виборців і передають дільничним виборчим комісіям необхідні відомості про виборців, які проживають на відповідній території.

2. До списку вносяться прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, адреса проживання кожного виборця. Прізвища виборців зазначаються в списку виборців у порядку, зручному для організації голосування. Виборці вносяться до списку тієї виборчої дільниці, на території якої вони проживають.

3. Списки виборців — військовослужбовців, які перебувають у військових частинах, а також членів сімей військовослужбовців та інших виборців, якщо вони проживають у районах розташування військових частин, складаються на підставі даних, що подаються командирами військових частин до відповідної місцевої Ради та дільничної виборчої комісії не пізніш як за 30 днів до дня виборів. Військовослужбовці, які проживають поза військовими частинами, включаються до списків виборців за місцем проживання на загальних підставах.

4. Списки виборців по виборчих дільницях, утворених в лікарнях та інших стаціонарних лікувальних закладах, а також на суднах, які перебувають у день виборів у плаванні, при представництвах України за кордоном, складаються на підставі даних, що подаються керівниками зазначених установ або капітанами суден.

Стаття 21. Загальний порядок включення громадян до списку виборців

1. До списку виборців включаються всі громадяни України, які досягли або яким виповнюється в день виборів 18 років, проживають на момент складання списку на території даної виборчої дільниці і мають право брати участь в голосуванні.

2. Виборець може бути включений до списку виборців лише на одній виборчій дільниці.

Стаття 22. Оголошення списків виборців і порядок внесення до них змін

1. Дільнична виборча комісія оголошує список виборців для загального ознайомлення не пізніш як за 15 днів до виборів. На виборчих дільницях, утворених в лікарнях та інших стаціонарних лікувальних закладах, на суднах, які перебувають в день виборів у плаванні, списки виборців подаються для загального ознайомлення не пізніш як за два дні до виборів.

2. Кожному громадянину в приміщенні виборчої комісії забезпечується можливість ознайомитися із списком виборців і перевірити правильність даних, що його стосуються.

3. Кожному громадянину надається право оскаржити невключення, неправильне включення до списку або виключення із списку, а також допущені в ньому неточності в зазначенні даних про виборця. Заява про неправильності у списку розглядається дільничною виборчою комісією, яка зобов'язана не пізніш як у дводенний строк, а напередодні і в день виборів — негайно розглянути заяву, внести необхідні виправлення до списку або видати заявнику копію мотивованого рішення про відхилення його заяви. Це рішення може бути оскаржено до районного (міського) народного суду не пізніш як за 5 днів до виборів.

4. Дільнична виборча комісія не пізніш як за 10 днів до дня виборів вручає або надсилає поштою кожному виборцю запрошення взяти участь в голосуванні. Запрошення містить такі дані:

1) ім'я, по батькові, прізвище виборця;

2) адресу виборця;

3) назву і номер округу, по якому голосує виборець;

4) адресу дільничної виборчої комісії.

VI. ВИСУВАННЯ І РЕЄСТРАЦІЯ КАНДИДАТІВ У ДЕПУТАТИ

Стаття 23. Висування кандидатів у депутати

1. Висування кандидатів у депутати розпочинається за 90 днів і закінчується за 60 днів до дня виборів. Партії або їх виборчі блоки, які беруть участь у виборчій кампанії, після реєстрації їх Центральною виборчою комісією мають право висунути по одному кандидату у виборчий округ через свої регіональні відділення (місцеві осередки).

Виборчий блок утворюється групою партій чи їх регіональних відділень. Договір про утворення виборчого блоку, підписаний всіма суб'єктами, що об'єднались (керівниками партій), реєструє окружна виборча комісія.

2. Претендент на кандидата в депутати має бути особою, яка відповідає вимогам статті 2 цього Закону.

3. При висуванні претендента на кандидата в депутати виборцями не менш як десять виборців, що проживають у межах виборчого округу, по якому висувається кандидат, підписують заяву про це з зазначенням прізвища, імені, по батькові, дати народження, серії і номера паспорта, домашньої адреси кожного з виборців.

4. При висуванні претендента на кандидата в депутати регіональне відділення партії (виборчого блоку) звертається з заявою до відповідної окружної виборчої комісії. В заяві зазначаються прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, професія, посада (заняття), місце роботи і проживання, партійність претендента на кандидата, а також прізвище, ім'я, по батькові, адреса і номер телефону уповноваженої особи партії (виборчого блоку), які висунули претендента.

5. При висуванні претендента на кандидата в депутати партією (виборчим блоком) до заяви додаються:

1) витяг з протоколу зборів (конференції) регіонального (Кримського республіканського, обласного, Київського, Севастопольського міського) відділення партії (виборчого блоку). У витязі з протоколу зазначаються назва партії (виборчого блоку), адреса її регіонального відділення, номер телефону, загальна кількість членів партії (партій, об'єднаних у виборчий блок), які належать до відповідного регіонального відділення, кількість учасників зборів (конференції), підсумки голосування, дата прийняття рішення. Протокол засвідчується підписами голови і секретаря зборів (конференції).

2) список членів партії (партій, об'єднаних у виборчий блок), які належать до відповідного регіонального відділення (перших 100 членів), із зазначенням прізвища, імені, по батькові, дати народження, серії і номера паспорта, домашньої адреси.

6. Для визнання зборів (конференції) регіонального відділення партії (партій, об'єднаних у виборчий блок) дійсними необхідна участь у них не менш як двох третин членів регіонального відділення партії (партій, об'єднаних у виборчий блок) або делегатів, обраних на конференцію, які належать до відповідного регіонального відділення, за умови наявності в ньому не менш як 100 членів партії. На конференцію має бути обрано не менш як 50 делегатів.

7. При висуванні претендента на кандидата в депутати трудовим колективом заява від імені колективу підписується особою, уповноваженою на те зборами чи конференцією, яка висунула претендента.

8. Окружна виборча комісія видає уповноваженій особі виборців, партії (виборчого блоку), трудового колективу, які висунули претендента на кандидата в депутати, довідку про прийняття заяви.

Не пізніш як на третій день після прийняття заяви про висування претендента на кандидата в депутати окружна виборча комісія видає зазначеним уповноваженим особам довідку про реєстрацію претендента на кандидата в депутати і необхідну кількість підписних листів для збирання підписів на його підтримку.

9. Претендент на кандидата в депутати, висунутий виборцями, партією (виборчим блоком), трудовим колективом, може бути зареєстрований як кандидат у депутати, якщо його підтримають своїми підписами не менш як 300 виборців даного виборчого округу. При реєстрації вноситься грошова застава в розмірі п'яти мінімальних заробітних плат.

10. Збір підписів на підтримку претендента на кандидата в депутати починається з моменту видачі довідки про реєстрацію претендента.

11. Грошова застава повертається особі, яка внесла її, в разі, коли кандидат одержить на виборах не менше п'яти відсотків голосів виборців, що взяли участь в голосуванні. Застава, що не підлягає поверненню, зараховується до державного бюджету.

Стаття 24. Списки виборців, які підтримують претендента на кандидата в депутати

1. Список виборців, які підтримують претендента на кандидата в депутати, подається до окружної виборчої комісії не пізніш як за 45 днів до виборів.

2. На початку кожного підписного листа на підтримку претендента на кандидата в депутати зазначається прізвище, ім'я, по батькові претендента, рік його народження,

професія, посада (заняття), місце роботи і проживання, партійність.

3. Біля кожного підпису збирачем підписів зазначаються прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, адреса (як вона записана в паспорті), серія і номер паспорта особи, яка підписалась, дата підпису. Підписи нумеруються. лист підписується особою, відповідальною за збір підписів, із зазначенням її адреси і номера телефону.

4. Один виборець має право підписатися на підтримку лише одного претендента на кандидата в депутати за своїм виборчим округом.

5. Виборчі комісії мають право перевірити достовірність підписів. Якщо один і той же виборець підтримав більше ніж одного претендента, то всі його підписи вважаються недійсними. Недійсними вважаються підроблені, а також насильно зібрані підписи, якщо про це у письмовій формі заявить виборець, якого примусили підписатися або за якого зробили підпис. Якщо з зазначених причин кількість підписів стала меншою, ніж це необхідно, уповноваженим особам пропонується у п'ятиденний строк доповнити список виборців, які його підтримують. В разі невиконання цієї умови претендент не реєструється як кандидат у депутати. Заяви з приводу підписів приймаються окружною виборчою комісією не пізніш як на п'ятий день після подання до неї списку виборців, які підтримують претендента.

Право ознайомлення із списками виборців, які підтримують претендента, мають лише члени виборчих комісій і, в разі порушення справи в суді, — учасники судового процесу.

Стаття 25. Реєстрація кандидатів у депутати

1. Кандидата в депутати реєструє відповідна окружна виборча комісія не пізніш як на п'ятий день після подання всіх необхідних для реєстрації документів і внесення грошової застави.

2. Рішення про реєстрацію кандидата в депутати приймається при наявності таких документів:

заяви за підписом керівної особи регіональних відділення партії (керівник осіб регіональних відділень партій, що входять до виборчого блоку) для кандидатів, висунутих партією чи виборчим блоком, або заяви за підписом уповноваженої особи виборців для кандидатів, висунутих виборцями, чи заяви за підписом особи, уповноваженої трудовим колективом, для кандидатів, висунутих трудовими колективами;

списку виборців, які підтримують претендента на кандидата в депутати;

заяви кандидата в депутати про зобов'язання звільнитись з попереднього місця роботи в разі обрання депутатом;

документа, що підтверджує внесення грошової застави;

програми кандидата;

заяви про тимчасове припинення службової діяльності осіб, передбачених частиною п'ятою статті 2 цього Закону;

декларації про доходи за попередній рік, складеної за формою, визначеною Міністерством фінансів України.

3. Особі, яка подала вищеназвані документи, окружна виборча комісія видає довідку, в якій зазначаються дата і час прийняття документів.

4. Якщо подані документи не відповідають вимогам цього Закону, окружна виборча комісія не пізніш як на третій день після прийняття документів сповіщає про це осіб, які подали документи, з метою виправлення недоліків. Виправлені документи подаються до комісії не пізніш як за 40 днів до дня виборів.

5. Окружна виборча комісія не пізніш як за 3 дні після подачі документів приймає рішення про реєстрацію претендента як кандидата в депутати і видає йому відповідне посвідчення.

Протокол про реєстрацію кандидата в депутати надсилається в Центральну виборчу комісію.

6. Окружна виборча комісія не пізніш як на п'ятий день після реєстрації кандидата в депутати (а за його зверненням — після відкриття рахунку власного виборчого фонду) оголошує по радіо і друкує в пресі повідомлення про реєстрацію кандидата в депутати по даному виборчому округу, а також про відкриття рахунку (з реквізитами) власного виборчого фонду кандидата і дає роз'яснення щодо права громадян та юридичних осіб вносити пожертвування до цього фонду.

Прізвище зареєстрованих кандидатів у депутати нумеруються в окружній виборчій комісії відповідно до черговості надходження документів, що відповідають вимогам цього Закону, і публікуються у пресі не пізніш як на п'ятий день після закінчення реєстрації всіх кандидатів.

7. Одна і та ж особа не може бути зареєстрованою більш як в одному виборчому окрузі.

Стаття 26. Зняття кандидатом у депутати своєї кандидатури

1. Кандидат може у будь-який час до дня виборів зняти свою кандидатуру у виборчому окрузі, звернувшись для цього з письмовою заявою до окружної виборчої комісії. У цих випадках кандидатура вилучається із списку кандидатів окружною виборчою комісією і кандидат вибуває з балотування на виборах.

2. В разі смерті кандидата окружна виборча комісія оголошує його таким, що вибув з балотування на виборах.

3. Про вибуття кандидата окружна виборча комісія негайно повідомляє Центральну виборчу комісію. Інформацію про зняття кандидатом у депутати своєї кандидатури окружна виборча комісія публікує в пресі не пізніш як на третій день після прийняття відповідної заяви, а при отриманні заяви пізніше ніж за 3 дні до дня проведення виборів, повинна сповістити дільничні виборчі комісії в день отримання заяви.

4. В разі, коли за 15 календарних днів до закінчення строку реєстрації кандидатів у депутати по виборчому округу балотується тільки один зареєстрований кандидат у депутати, окружна виборча комісія повідомляє про це по радіо і в пресі та звертається до виборців, партій (виборчих блоків), трудових колективів з пропозицією додатково висунути кандидатів у депутати.

5. В разі порушення кандидатом у депутати вимог виборчого законодавства України Центральна виборча комісія за поданням окружної виборчої комісії або за власною ініціативою може звернутись до Верховного Суду України із заявою про скасування рішення про реєстрацію кандидата в депутати.

Верховний Суд України розглядає заяву Центральної виборчої комісії протягом семи днів, але не пізніш як за один день до дня виборів.

VII. ГАРАНТІЇ ДІЯЛЬНОСТІ КАНДИДАТІВ У ДЕПУТАТИ ТА ІНШИХ УЧАСНИКІВ ВИБОРІВ

Стаття 27. Права кандидата в депутати при проведенні виборчої кампанії

1. Кандидати в депутати з часу їх реєстрації виборчими комісіями і отримання посвідчення мають рівні права у проведенні виборчої кампанії: виступати на передвиборних та інших зборах, мітингах, нарадах, засіданнях, безпосередньо пов'язаних з виборами, у засобах масової інформації (пресі, радіо і телебаченні).

2. Окружні виборчі комісії, державні органи, органи місцевого та регіонального самоврядування, їх посадові особи, адміністрація державних підприємств, установ і організацій зобов'язані сприяти кандидатам у депутати в організації зустрічей з виборцями, в одержанні необхідних інформаційних матеріалів.

3. Використання кандидатами в депутати свого службового становища для ведення передвиборної агітації не допускається.

Стаття 28. Право кандидата в депутати на безплатний проїзд

Кандидат у депутати має право на безплатний проїзд в межах відповідного виборчого округу всіма видами транспорту (за винятком таксі), по пред'явленні свого посвідчення.

Стаття 29. Звільнення кандидата в депутати від виробничих або службових обов'язків на час виборчої кампанії

Кандидат у депутати після реєстрації в окружній виборчій комісії на його прохання звільняється від виробничих або службових обов'язків із збереженням середньої заробітної плати за останні три місяці з урахуванням індексації або окладу за основним місцем роботи на строк виборчої кампанії або на час проведення зустрічей з виборцями, виступів на передвиборних зборах, радіо і по телебаченню. Заробітна плата виплачується за основним місцем роботи з наступною компенсацією підприємству, установі, організації з державного бюджету.

Стаття 30. Недоторканність кандидата в депутати

Кандидат у депутати під час проведення передвиборної кампанії не може бути притягнутий до кримінальної відповідальності, заарештований або підданий заходам адміністративного стягнення, які накладаються в судовому порядку, без згоди Центральної виборчої комісії.

Стаття 31. Довірені особи кандидата в депутати

1. Кандидат у депутати може мати не більше п'яти довірених осіб, які допомагають йому в проведенні виборчої кампанії, ведуть передвиборну агітацію за обрання його депутатом, представляють інтереси кандидата у відносинах з державними органами і об'єднаннями громадян органами місцевого та регіонального самоврядування, виборчими комісіями, а також виборцями.

2. Кандидат у депутати після його реєстрації визначає довірених осіб за своїм розсудом і звертається для їх реєстрації в окружну виборчу комісію. У зверненні щодо кожної кандидатури довіреної особи зазначаються прізвище, ім'я, по батькові, службова і домашня адреса, номер телефону, а також подається письмова згода цієї особи.

3. Окружна виборча комісія не пізніше трьох днів після надходження заяви реєструє довірених осіб і видає їм посвідчення встановленого зразка. Довірена особа не може бути членом виборчої комісії.

4. Кандидат у депутати має право в будь-який час до дня виборів звернутися із заявою до окружної виборчої комісії про припинення повноважень довіреної особи і реєстрацію замість неї іншої. Довірена особа кандидата може в будь-який час за власною ініціативою скласти свої повноваження, повернувши в окружну виборчу комісію видане їй посвідчення і повідомивши про це кандидата в депутати.

5. Довірені особи за поданням кандидата в депутати можуть бути звільнені від виконання виробничих або службових обов'язків для проведення зборів та інших передвиборних заходів.

Довірені особи (не більше двох) можуть бути звільнені від виконання виробничих або службових обов'язків за поданням кандидата на весь період передвиборної кампанії.

Оплата довіреним особам провадиться на тих же підставах, що і для кандидата в депутати.

Повноваження довірених осіб починаються з дня їх реєстрації окружною виборчою комісією і закінчуються після обрання депутата.

6. Призначення довірених осіб та агітаторів з числа осіб, що проходять дійсну військову або альтернативну (невійськову) службу, з числа офіцерів, прапорщиків, мічманів особового складу Збройних Сил, Національної гвардії, Служби безпеки, Міністерства внутрішніх справ, інших військових формувань України забороняється.

VIII. ПЕРЕДВИБОРНА АГІТАЦІЯ

Стаття 32. Форми і засоби передвиборної агітації

1. Громадяни України, об'єднання громадян, трудові колективи підприємств, установ і організацій, довірені особи кандидатів мають право вільно і всебічно обговорювати передвиборні програми кандидатів у депутати, їх політичні, ділові і особисті якості, а також платформи тих партій і виборчих блоків, які висунули кандидатів у депутати, вести агітацію за або проти кандидата у депутати на зборах, мітингах, в бесідах, у пресі, на радіо і телебаченні.

2. Кандидати у депутати, їх довірені особи проводять зустрічі з виборцями як на зборах, так і в іншій зручній для виборців формі. Окружна виборча комісія спільно з державними органами та органами місцевого самоврядування, органами об'єднань громадян сприяє проведенню таких зустрічей — надає приміщення, завчасно сповіщає про час і місце зустрічей і здійснює інші необхідні заходи.

3. Передвиборна агітація може здійснюватись в будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції та законам України.

Стаття 33. Матеріали передвиборної агітації

1. Окружна виборча комісія з централізованого виборчого фонду забезпечує друкування передвиборних плакатів кандидатів у депутати не пізніш як за 20 днів до дня виборів в кількості 2000 примірників на одного кандидата.

2. Для друкування передвиборних плакатів кандидат не пізніш як за 35 днів до дня виборів має подати в окружну виборчу комісію свою фотокартку (встановленого комісією розміру), передвиборну програму (платформу) обсягом до двох сторінок машинописного тексту, друкованого через півтора інтервала, а також автобіографію (такого ж обсягу) з висвітленням найбільш істотних результатів трудової діяльності, що не становлять охоронюваної законом таємниці. Передвиборні плакати не повинні містити неправдивих відомостей або комерційної реклами. Окружна виборча комісія погоджує з кандидатом тексти передвиборних плакатів щодо нього, друкування яких вона забезпечує.

3. Друкування передвиборних агітаційних матеріалів на комерційній основі обмежується лише розміром власного виборчого фонду.

4. Місцеві органи державної виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відводять місця та обладнують стенди, дошки у людних місцях для вивішування громадянами матеріалів передвиборної агітації, забезпечують наявність на них матеріалів передвиборної агітації, виданих якими здійснює окружна виборча комісія, а також опублікованих нею повідомлень, передбачених цим Законом, щодо виборчої кампанії та кандидатів. Вони можуть приймати рішення про заборону розміщення цих матеріалів на окремих будівлях, що є пам'ятками архітектури, або з метою безпеки дорожнього руху.

5. Кандидат подає до окружної виборчої комісії підписані ним зразки передвиборних агітаційних матеріалів, виготовлених за його згодою.

Стаття 34. Використання засобів масової інформації

1. Кандидатам в депутати надається право безплатного користування державними засобами масової інформації шляхом надання їм рівноцінного і однакового за обсягом часу мовлення.

Конкретний обсяг і час радіо- і телепередач, визначених для передвиборної агітації, встановлюється окружною виборчою комісією за погодженням з керівниками відповідних засобів масової інформації.

2. Кандидати в депутати також мають право на безплатне розміщення тексту своєї передвиборної програми обсягом не більше двох сторінок машинописного тексту в однаковому поліграфічному виконанні в друкованих засобах масової інформації (газетах), засновниками яких є органи державної виконавчої влади, органи місцевого та регіонального самоврядування, що розповсюджуються в окрузі, в якому балотується кандидат у депутати, за винятком загальнодержавних.

3. Агітація в недержавних засобах масової інформації обмежується лише розміром власного виборчого фонду на рівних умовах оплати для всіх кандидатів.

Стаття 35. Обмеження у проведенні передвиборної агітації

1. Під час виборчої кампанії кандидатам у депутати, які є працівниками радіо і телебачення, забороняється протягом 30 днів до дня виборів виступати на радіо і телебаченні більше часу, відведеного для кандидатів.

2. Для кандидатів у депутати, які є працівниками газет та інших державних засобів масової інформації, обсяг публікацій про них протягом 30 днів до дня виборів не може перевищувати обсяг, встановлений для інших кандидатів у депутати.

3. В організаціях, з'єднаннях і частинах Міністерства оборони, Національної гвардії, Міністерства внутрішніх справ, Державного комітету у справах охорони державного кордону, Служби безпеки, Цивільної оборони передвиборна агітація обмежується. Зустрічі кандидатів у депутати з виборцями з числа військовослужбовців зазначених відомств організує окружна виборча комісія з обов'язковим запрошенням не пізніш як за три дні до зустрічі всіх зареєстрованих кандидатів. З початку виборчої кампанії відвідання організацій, з'єднань і військових частин окремими кандидатами в депутати, їх довіреними особами, агітаторами і представниками партій, рухів та їх блоків забороняється.

Допускається розповсюдження лише друкованих агітаційних матеріалів, виготовлених окружною виборчою комісією відповідно до частини першої статті 33 цього Закону.

4. За тиждень до дня голосування засоби масової інформації зобов'язані утримуватись від обнародування неперевірених матеріалів, що компрометують кандидата в депутати, політичну партію чи виборчий блок.

При оголошенні засобами масової інформації компрометуючих матеріалів про кандидата, політичну партію (виборчий блок) вони зобов'язані в тижневий термін, але не пізніш як за день до виборів надати можливість відповідному кандидату, представнику партії (виборчого блоку) для їх спростування.

5. Всі спори щодо передвиборної агітації вирішуються окружною, а в необхідних випадках — Центральною виборчою комісією.

6. Агітація в день виборів, тобто розповсюдження виборчих листівок, плакатів, заклики до виборців голосувати за чи проти кандидатів або бойкотувати вибори в будь-якій формі, забороняється.

Стаття 36. Фінансування передвиборної агітації

1. Передвиборна агітація фінансується за рахунок коштів, одержаних від держави, політичних партій, виборчих блоків, кандидатів у депутати, пожертвувань фізичних та юридичних осіб.

2. Окружні виборчі комісії за рахунок коштів, виділених на вибори, оплачують встановлені згідно з цим Законом: час на державному радіо і телебаченні, друкування передвиборних плакатів, а також публікацію передвиборних програм (платформ) в газетах державних органів та органів місцевого і регіонального самоврядування.

3. Поряд з державним фінансуванням передвиборної агітації кандидат у депутати може використовувати кошти власного виборчого фонду.

4. Власний виборчий фонд утворюється за рахунок власних коштів, коштів політичних партій, пожертвувань громадян України, юридичних осіб, зареєстрованих в Україні, за винятком підприємств з іноземними інвестиціями. Розмір власного виборчого фонду кандидата не повинен перевищувати 100 мінімальних заробітних плат.

5. За письмовою заявою кандидата в депутати Ощадбанк України за місцем знаходження виборчого округу зобов'язаний відкрити рахунок з грифом «Виборчий фонд» на ім'я розпорядника фонду.

6. Розпоряднику фонду видається окрема чекова книжка на всю суму виборчого фонду.

7. Контроль за використанням коштів власного виборчого фонду кандидата в депутати здійснюється окружною виборчою комісією.

8. Звіти про джерела коштів власного виборчого фонду та його використання публікуються в пресі протягом 20 днів після виборів.

IX. ГОЛОСУВАННЯ

Стаття 37. Час і місце голосування

1. Голосування проводиться в день виборів з 7 до 20 години. Про час і місце голосування дільнична виборча комісія сповіщає виборців не пізніш як за 15 днів до дня виборів.

2. На виборчих дільницях, утворених в лікарнях та інших стаціонарних лікувальних закладах, будинках відпочинку, у військових частинах, важкодоступних районах, на суднах, які перебувають в день виборів у плаванні, а також при представництвах України за кордоном, дільнична виборча комісія може закінчити голосування раніше 20 години, якщо проголосували всі виборці, включені до списку.

Стаття 38. Організація голосування

1. Для виборів депутатів кожному виборцю видається бюлетень для голосування встановленого зразка.

2. Голосування проводиться у спеціально відведених приміщеннях, в яких повинні бути обладнані в достатній кількості кабіни або кімнати для таємного голосування, визначені місця видачі виборчих бюлетенів і встановлені виборчі скриньки. Виборчі скриньки встановлюються таким чином, щоб голосуючі при підході до них обов'язково проходили через кабіни або кімнати для таємного голосування. Вхід у кабіни або кімнати для таємного голосування, вихід з них, а також шлях від них до виборчих скриньок повинні бути в полі зору членів дільничної виборчої комісії та спостерігачів.

3. Відповідальність за організацію голосування, забезпечення таємності волевиявлення виборців, обладнання приміщень і підтримання в них необхідного порядку несе дільнична виборча комісія. Виборець може знаходитися в приміщенні для голосування лише протягом часу, необхідного для голосування.

4. В приміщеннях для голосування в доступних для виборців місцях повинна розміщатися інформація про кандидатів у депутати, а також текст цього Закону.

5. В день виборів перед початком голосування виборчі скриньки перевіряє, пломбує або опечатує голова дільничної виборчої комісії в присутності членів комісії та осіб, визначених частиною третьою статті 6 цього Закону, після чого у виборчі скриньки опускається контрольний лист, підписаний членами комісії і виборцем, який з'явився першим для голосування; у листі зазначається час його опускання у виборчу скриньку.

6. Виборчі бюлетені видаються дільничною комісією на підставі списку виборців виборчої дільниці по пред'явленні виборцем паспорта або іншого документа, який посвідчує його особу. При видачі виборчого бюлетеня він проштамповується або візується тим членом дільничної виборчої комісії, який видає бюлетень. Про одержання виборчого бюлетеня виборець розписується у списку виборців.

Стаття 39. Виборчий бюлетень

1. Виборчий бюлетень повинен містити назву органу, до якого проводяться вибори.

2. До бюлетеня включаються в алфавітному порядку всі зареєстровані кандидати в депутати з зазначенням прізвища, імені, по батькові кандидата, року народження, партійності, посади (заняття).

3. Виборчі бюлетені друкуються державною мовою або мовами, якими користується населення виборчого округу.

4. Виборчий бюлетень не повинен містити прізвищ кандидатів, які вибули з балотування. У тому разі, коли кандидат вибув з балотування на виборах після видрукування бюлетенів, окружна виборча комісія приймає рішення про передрукування бюлетенів або про викреслення прізвища цього кандидата з бюлетенів.

5. Виборчі бюлетені на території виборчого округу повинні бути однаковими за розміром, матеріалом, кольором та змістом і відповідати формі, встановленій Центральною виборчою комісією.

Стаття 40. Порядок голосування

1. Кожен виборець голосує особисто. Голосування за інших осіб не допускається.

2. Виборчий бюлетень заповнюється голосуючим у кабіні або кімнаті для таємного голосування. При заповненні бюлетеня забороняється присутність будь-кого, крім голосуючого. Виборець, який не має можливості самостійно заповнити бюлетень, може запросити в кабіну для таємного голосування іншу особу за своїм розсудом, крім членів виборчої комісії, кандидатів, які балотуються по даному виборчому округу, їх довірених осіб.

3. Голосуючий може залишити в бюлетені прізвище лише одного кандидата або не залишати жодного, викреслюючи в бюлетені для голосування прізвища тих кандидатів, проти яких він голосує.

4. У випадках, коли окремі виборці за станом здоров'я або з інших поважних причин не можуть прибути в приміщення для голосування, дільнична виборча комісія на їх прохання доручає не менш як трьом членам комісії організувати голосування в місцях перебування цих виборців. При цьому робиться виписка із списку виборців у формі списку, яка вручається головою дільничної виборчої комісії відповідним членам комісії разом з необхідною кількістю виборчих бюлетенів. При голосуванні в місці перебування виборця він розписується про одержання виборчого бюлетеня у виписці із списку виборців і голосує з додержанням вимог цього Закону. У списку виборців після проведення голосування в місці перебування виборця робиться відповідна відмітка. Виписка із списку виборців додається до списку виборців.

Стаття 41. Дострокове голосування

При зміні виборцем місця свого перебування в період між поданням списків виборців для загального ознайомлення і днем виборів він може проголосувати достроково.

X. ПІДРАХУНОК ГОЛОСІВ І ВИЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИБОРІВ (ГОЛОСУВАННЯ)

Стаття 42. Підрахунок голосів на виборчій дільниці

1. Після закінчення голосування дільничною виборчою комісією на підставі списку виборців встановлюється загальна кількість виборців, які взяли участь в голосуванні і одержали виборчі бюлетені.

2. Підрахунок голосів на виборчій дільниці проводиться дільничною виборчою комісією окремо по кожному кандидату в депутати.

3. Під час підрахунку голосів дільнична виборча комісія повинна дотримуватись такої послідовності дій:

1) після закінчення голосування виборча комісія гасить, підраховує та упаковує невикористані виборчі бюлетені. На пакеті надписується найменування і номер виборчої дільниці, вид і кількість невикористаних бюлетенів. Пакет підписується головою комісії, заступником голови і секретарем та скріплюється печаткою;

2) виборча комісія встановлює за основним і додатковим списком виборців загальну кількість виборців на виборчій дільниці і кількість виборців, які взяли участь у виборах (одержали виборчі бюлетені);

3) голова виборчої комісії в присутності членів комісії перевіряє цілісність печатки на виборчих скриньках і розкриває їх;

4) комісія підраховує загальну кількість бюлетенів та кількість бюлетенів, визнаних недійсними.

Недійсними визнаються виборчі бюлетені невстановленого зразка, а також бюлетені, в яких при голосуванні були залишені прізвища більш як одного кандидата або на яких відсутні штамп чи підпис члена виборчої комісії, який його видав.

При виникненні сумнівів щодо дійсності бюлетеня питання вирішується комісією шляхом голосування. Визнані недійсними бюлетені вкладаються в окремі конверти і опечатуються таким чином, щоб без пошкодження печатки неможливо було вийняти з конверта або вкласти в нього бюлетень. На конвертах надписується найменування і номер виборчої дільниці, кількість вкладених бюлетенів;

5) комісія підраховує кількість голосів, поданих за кожного кандидата. Після цього бюлетені вкладаються у конверти, окремі для кожного кандидата, і пакуються так, як зазначено в пункті 4 частини третьої цієї статті;

6) комісія розглядає на своєму засіданні результати підрахунку голосів і заносить їх до протоколу.

В протоколі зазначаються:

найменування і номер виборчої дільниці;

загальна кількість виборців, включених до списків виборців по виборчій дільниці;

кількість виборців, які одержали виборчі бюлетені;

кількість виборців, які взяли участь у голосуванні;

кількість голосів, поданих «за», і кількість голосів, поданих «проти» кожного кандидата;

кількість бюлетенів, визнаних недійсними.

Протокол складається в трьох примірниках;

7) кожен примірник протоколу підписується головою комісії, заступником голови, секретарем і членами комісії. Перший примірник протоколу і виборчі бюлетені негайно надсилаються до відповідної окружної виборчої комісії у встановленому нею порядку, другий і третій примірники зберігаються в дільничній виборчій комісії. Один з них має бути негайно вивішено у приміщенні комісії для загального ознайомлення.

Стаття 43. Встановлення результатів виборів по виборчому округу

1. На підставі протоколів дільничних виборчих комісій окружна виборча комісія визначає: загальну кількість виборців по округу; кількість виборців, які одержали виборчі бюлетені; кількість виборців, які взяли участь у голосуванні; кількість голосів, поданих «за», і кількість голосів, поданих «проти» кожного кандидата з цих дільниць; кількість бюлетенів, визнаних недійсними, про що складається протокол.

2. Кількість примірників протоколу повинна на два примірники перевищувати загальну кількість кандидатів у депутати. Кожен примірник протоколу підписується головою комісії, заступником голови, секретарем і членами комісії. Перший примірник протоколу негайно надсилається до Центральної виборчої комісії, другий примірник зберігається в окружній виборчій комісії, а по одному примірнику надається кандидатам у депутати, що балотувались у цьому виборчому окрузі.

3. Вибори визнаються такими, що не відбулися, якщо в них взяло участь менш як 50 відсотків від числа виборців, внесених до списків виборців даного округу, а також у зв'язку з вибуттям всіх зареєстрованих по округу кандидатів.

4. Обраним вважається кандидат у депутати, який одержав на виборах більше половини голосів виборців, які взяли участь у голосуванні, але не менш як 25 відсотків від числа виборців, внесених до списків виборців даного округу.

При однаковій кількості голосів проводиться повторне голосування.

5. Окружна виборча комісія може визнати вибори недійсними, якщо в ході їх проведення або при підрахунку голосів мали місце порушення цього Закону, які суттєво вплинули на результати голосування.

Звернення про визнання виборів недійсними можуть бути подані до окружної виборчої комісії суб'єктами виборчого процесу, а також органами прокуратури України до встановлення результатів виборів по даному виборчому округу.

6. Повідомлення про результати виборів по виборчому округу публікується в пресі окружною виборчою комісією в строки, встановлені Центральною виборчою комісією. У повідомленні вказуються: загальна кількість виборців по округу; кількість виборців, які одержали виборчі бюлетені (взяли участь у виборах) та їх процент до загальної кількості виборців по округу; кількість виборців, які взяли участь у голосуванні; кількість голосів, поданих «за», і кількість голосів, поданих «проти» кожного кандидата; кількість недійсних бюлетенів; прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, професія, посада (заняття), місце роботи і проживання, партійність обраного депутата, а також ким було висунуто кандидата в депутати. Якщо вибори визнані такими, що не відбулися, або недійсними, про це також вказується у повідомленні із зазначенням причин.

Стаття 44. Реєстрація депутатів і опублікування підсумків виборів

1. Центральна виборча комісія не пізніш як на десятий день після підбиття підсумків виборів реєструє обраних депутатів і публікує в газеті «Голос України» та повідомляє по телебаченню і радіо підсумки виборів.

2. Повідомлення про підсумки виборів у цілому по Україні і список обраних народних депутатів України Центральна виборча комісія публікує в пресі в алфавітному порядку із зазначенням прізвища, імені, по батькові, професії, посади (заняття), партійності, місця роботи і проживання депутата, виборчого округу, від якого його обрано депутатом.

Стаття 45. Тимчасове посвідчення депутата

Окружна виборча комісія після опублікування в пресі списку депутатів, зареєстрованих Центральною виборчою комісією, видає кожному обраному депутату тимчасове посвідчення про його обрання.

XI. ПОВТОРНЕ ГОЛОСУВАННЯ, ПОВТОРНІ ВИБОРИ ТА ВИБОРИ ДЕПУТАТІВ ЗАМІСТЬ ВИБУЛИХ

Стаття 46. Повторне голосування

1. Якщо по виборчому округу балотувалося більше двох кандидатів у депутати і жодного з них не було обрано, окружна виборча комісія приймає рішення про проведення в окрузі повторного голосування по двох кандидатах у депутати, які одержали найбільшу кількість голосів, не рахуючи тих кандидатів, які перед повторним голосуванням вибули з балотування. Про це рішення окружна виборча комісія повідомляє Центральну виборчу комісію та інформує виборців округу. Повторне голосування у виборчому окрузі проводиться не пізніш як у двотижневий строк після загальних виборів з додержанням вимог цього Закону.

2. Встановлення результатів виборів при повторному голосуванні проводиться в порядку, передбаченому статтею 43 цього Закону.

Стаття 47. Визнання виборів недійсними

1. Центральна виборча комісія може визнати вибори або повторне голосування недійсними, якщо в ході їх проведення або при підрахунку голосів мали місце порушення цього Закону, які суттєво вплинули на результати голосування.

2. Звернення про визнання виборів недійсними можуть бути подані до Центральної виборчої комісії суб'єктами виборчого процесу, а також органами прокуратури України протягом десяти днів з дня опублікування результатів виборів окружною виборчою комісією.

3. Рішення Центральної виборчої комісії може бути оскаржено до Верховного Суду України, рішення якого є остаточним.

Стаття 48. Повторні вибори

1. Повторні вибори проводяться у виборчих округах у випадках, коли балотувалося не більше двох кандидатів у депутати і жодного з них не було обрано або вибори по виборчому округу були визнані такими, що не відбулися, або недійсними.

2. Рішення про проведення повторних виборів приймає Центральна виборча комісія.

3. Повторні вибори призначаються не пізніш як через місяць від дня загальних виборів. Голосування проводиться на тих же виборчих дільницях і за списками виборців, складеними для проведення загальних виборів. Висування і реєстрація кандидатів у депутати та інші виборчі процедури проводяться в порядку, встановленому цим Законом.

4. Кандидати, які зняли свою кандидатуру або не одержали необхідної кількості голосів і не були обрані на виборах, що відбулися і не були визнані недійсними, на повторних виборах балотуватися не можуть. На повторних виборах також не можуть балотуватися мадяни, щодо яких відповідно було скасовано рішення про реєстрацію їх як кандидатів, громадяни, внаслідок дій яких вибори були визнані недійсними, а також громадяни, визнані судом винними у вчиненні правопорушень, зазначених в частині першій статті 51 цього Закону, і вирок суду щодо яких набрав законної сили.

Стаття 49. Проведення виборів депутатів замість вибулих

1. В разі відкликання депутата, дострокового припинення депутатських повноважень з інших причин у відповідних виборчих округах у чотирьохмісячний строк з моменту припинення повноважень проводяться вибори депутатів замість вибулих.

При цьому окружна виборча комісія утворюється за 50 днів до дня проведення виборів, дільничні виборчі комісії — за місяць до виборів, реєстрація кандидатів у депутати закінчується за місяць до виборів. Списки виборців подаються для загального ознайомлення за десять днів до виборів.

2. Вибори призначаються Центральною виборчою комісією не пізніш як за три місяці до їх проведення і організовуються з додержанням вимог цього Закону.

3. В разі вибуття депутата менш як за рік до закінчення строку повноважень Верховної Ради України вибори нового депутата замість вибулого не проводяться.

4. Вибори депутатів замість тих, які вибули, за рішенням Центральної виборчої комісії можуть не проводитися протягом року, якщо вони двічі визнавались такими, що не відбулися.

XII. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 50. Витрати, пов'язані з виборами депутатів

1. Витрати, пов'язані з підготовкою, проведенням виборів депутатів, здійснюються виборчими комісіями з централізованого виборчого фонду, створеного Центральною виборчою комісією. Центральна виборча комісія має статус юридичної особи і є розпорядником централізованого виборчого фонду. Розмір цього фонду затверджується Президією Верховної Ради України.

2. Громадяни України, їх об'єднання, юридичні особи, зареєстровані в Україні, за винятком підприємств з іноземними інвестиціями, а також державних органів, установ, організацій, що утримуються за рахунок державного бюджету, можуть вносити до централізованого виборчого фонду та до виборчих фондів окружних виборчих комісій свої пожертвування.

Стаття 51. Відповідальність за порушення виборчого законодавства України

1. Особи, які перешкоджають шляхом насильства, обману, погроз або іншим шляхом вільному здійсненню громадянином України права обирати і бути обраним народним депутатом України, вести передвиборну агітацію, публічно закликають або агітують за бойкотування виборів, а також члени виборчих комісій, службові особи державних і громадських органів, які вчинили підлог виборчих документів, завідомо неправильний підрахунок голосів, порушили таємницю голосування або допустили інше порушення цього Закону, несуть встановлену законом відповідальність.

2. До відповідальності притягаються також особи, які опублікували або іншим способом поширили завідомо неправдиві відомості про кандидата в депутати.

Стаття 52. Обмеження на внесення змін і доповнень до цього Закону

Зміни і доповнення до цього Закону можуть бути внесені не пізніш як за рік до закінчення строку повноважень Верховної Ради України даного скликання і вступають в дію після призначення виборів до Верховної Ради України нового скликання.

Президент України Л. КРАВЧУК

м.Київ, 18 листопада 1993 року.

ЗІКР повертається в Україну

Сенсації

Дует ЗІКР у складі Ольги Ткаченко та Ігоря Силіна — самобутнє явище. Не випадкове уточнення в програмі — «симфонічний спів». Що це таке?

Колись 16-річний Ігор замислився, чому голос людини не може звучати як музичний інструмент. Пізніше дійшов висновку, що людина є цілком унікальним інструментом і може звучати як орган, з тим же діапазоном. До речі, сьогодні голос Ігоря звучить в діапазоні 7,5 октави, Ольги — 8 (об'єм симфонічного оркестру), — їх голоси наче справжній симфонічний оркестр! Звідси і незвичайне визначення манери — симфонічний спів. З роками прийшло захоплення філософією, а саме суфізмом, містичною течією в ісламі, суфісти прагнуть інтуїтивного пізнання світу в стані просвітлення, екстазу, що досягається з допомогою особливих танців і ритуального співу. Ігор, випускник Щукінського училища, створив у Києві ритуальний театр, потім зустрів Ольгу, за освітою актрису оперети. Вона стала провідною акторкою його трупи, а головне — однодумцем. Театр швидко завоював популярність, але зачинився через фінансову скруту. Ігор і Ольга присвятили себе вібраційному співу, створивши дует.

Три роки важкої роботи в Росії, оволодіння унікальною технікою, а в результаті — прорив до нового змісту. ЗІКР творить дійство на рівні ритуалу. Але разом з тим він створює сучасне мистецтво.

Слухачі, котрі завітають на концерт ЗІКРу, що відбудеться 2 та 3 грудня у столичному Будинку органної музики, познайомляться з вокальною імпровізацією, без акомпанементу й слів, медитативним, вібраційним співом. Плани ж на майбутнє — грандіозні, серед них — програма «Храми світу» — виступи у відомих храмах Сходу і Заходу. Можливо, ми маємо чудову нагоду бути причетними до народження музики нової ери?

Алла РОМАНЧУК.

Зверніть увагу

Рентген — не ворог

Кияни недостатньо цінують своє здоров'я. До такого висновку дійшли медики, бо останнім часом різко зросла захворюваність на туберкульоз та рак легенів. Сімнадцяти особам з 98-ми такий діагноз поставили після смерті. Чи не медики прогавили?!

— Близько 800 тисяч киян більше трьох років не проходили флюорографічного обстеження, — розповіла головний державний санітарний лікар Києва Любов Некрасова. — Після чорнобильської трагедії люди остерігаються рентгенкабінетів. І дарма, бо додаткове опромінювання не завдає ніякої шкоди, тоді як несвоєчасне виявлення тієї чи іншої хвороби часто забирає життя.

Комітет інформації Київської держадміністрації.

Не мовчіть!

Захистити своїх громадян

Виконком всеукраїнської партії Праці, штаб-квартира котрої знаходиться в Донецьку, виступив із заявою.

«Останні дискримінаційні дії керівних кіл Росії щодо введення реєстраційного режиму перебування в Москві громадян України, інших республік колишнього Радянського Союзу, — говориться в документі, — продовжують еволюцію режиму у бік створення поліцейської держави. Подібні заходи безпрецедентні для столиць світу».

Виконком всеукраїнської партії Праці звернувся до уряду України із вимогою на державному рівні захистити своїх громадян, їхні права на вільне, людяне і сімейне співіснування.

Наш кор.

Донецьк.

Коротко

Операція «Турбота»

Служби соціального забезпечення Чернівців вишукали можливості для того, щоб зробити припаси картоплі на зиму малоімущим ветеранам. Але як доставити бульби кожному додому, не маючи власного автотранспорту? І звернулися до командування місцевого прикордонного загону. Там виділили кілька автомашин, прикріпили до кожної з них прикордонників, яким було доручено розвезти картоплю за вказаними адресами.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Продиктовано в номер

На підтримку студентських сімей

Представник Президента України в Чернівецькій області Іван Гнатишин розпорядився видати цільову грошову допомогу 312 студентським сім'ям. Кожна з них отримає по 150 тисяч карбованців.

Можливо, буде знайдено могилу гетьмана Виговського

Несподіване відкриття принесли розкопки на території Скиту Манявського. Експедиція археологів Івано-Франківського краєзнавчого музею під керівництвом Б.Томенчука віднайшла досі невідому дорогу з твердим покриттям із плиток. Фахівці сподіваються, що ця дорога приведе до цвинтаря, на якому поховано гетьмана Івана Виговського. Археологи вже не раз бралися відшукати його могилу, але поки що безуспішно.

Контрабанді не пройти

У Волинській обласній держадміністрації відбулася нарада за участю представників Президента в районах, керівників обласних правоохоронних органів, підрозділів Служби безпеки України, прикордонних військ, Національної гвардії та митної служби. З метою недопущення незаконного вивезення за межі України матеріальних цінностей, сільськогосподарської продукції, цінної сировини та інших товарів утворено обласну координаційну раду по боротьбі з економічною контрабандою на державному кордоні. Її очолив перший заступник глави обласної державної адміністрації Юрій Ленартович.

Шестеро одного чекають

Затримано ще трьох злочинців із семи, які минулої суботи втекли із Звенигородського ізолятора тимчасового утримання, що в Черкаській області. Як повідомляє прес-служба командувача Національною гвардією, це сталося 24 листопада на околиці містечка Городище. А перша трійця втікачів попалася ще раніше — здалася, щоправда після стрілянини, на одному з тракторних станів Черкащини. Отже, на волі залишився останній — сьомий втікач, за яким, схоже, скучили його однодумці.

Експрес-інформація

Прийом у Букінгемському палаці

Щорічний королівський прийом для дипломатичного корпусу, акредитованого у Великобританії, відбувся в Лондоні в Букінгемському палаці. На прийомі був присутній весь уряд Великобританії на чолі з Прем'єр-міністром Джоном Мейджором. Під час прийому посол України Сергій Комісаренко мав бесіду з королевою Великобританії Єлизаветою II. Він проінформував королеву про ратифікацію Верховною Радою України Договору про СНО та Лісабонського протоколу, наголосивши, що Україна таким чином зробила перший крок на шляху до поетапної ліквідації ядерної зброї, розміщеної на її території.

С. Комісаренко також мав бесіди з членами королівської родини, з якими обговорив питання розвитку економічних та культурних зв'язків між Україною і Великобританією.

Тон задає інтелігенція

Сербські та хорватські вчені, артисти, політичні діячі зібралися в Загребі, щоб виробити шляхи примирення між двома республіками, які перебувають у стані війни з 1991 року. У розповсюдженій учасниками цього своєрідного форуму спільній заяві наголошено на необхідності розпочати «громадянський діалог», який сприятиме процесу порозуміння між двома найбільшими республіками колишньої Югославії.

Актуальне інтерв'ю

Щоб не штормило Чорномор'я конфліктами

Цими днями у Києві відбудеться сесія Парламентської Асамблеї Чорноморського Економічного Співробітництва (ПАЧЕС). Про роль цієї організації, її конкретну діяльність, участь, яку бере у ПАЧЕС наша держава, розповідає заступник міністра закордонних справ України Олександр МАКАРЕНКО.

— Якою була мета створення ПАЧЕС?

— Парламентська Асамблея Чорноморського Економічного Співробітництва була створена з участю парламентарів Албанії, Азербайджану, Вірменії, Грузії, Молдови, Румунії, Росії, Туреччини та України у червні 1993 року в Стамбулі. Головною метою ПАЧЕС є побудова правової основи для реалізації цілей і принципів поваги прав людини, визнання права та демократичних цінностей, як вони визначені в Декларації, що була підписана 25 червня 1992 року главами держав і урядів країн Чорноморського Економічного Співробітництва. Тобто, створення ПАЧЕС було зумовлене необхідністю сприяти процесу реалізації принципів та цілей Декларації з боку законодавчих органів країн-членів. Крім того, створення ПАЧЕС має на меті розвиток дружніх стосунків і співробітництва парламентаріїв країн Причорномор'я.

— Що вже зроблено в рамках ЧЕС і які її перспективи?

— З моменту підписання Декларації Чорноморського Економічного Співробітництва минуло більше року. І ми із задоволенням констатуємо, що країни — члени ЧЕС вже досягли деяких успіхів у становленні багатосторонніх зв'язків. Це збігається з інтересами України, яка, проголосивши відкритість своєї економіки, виступає за формування ринкових відносин в державі як основи поступової інтенсифікації зв'язків із своїми зарубіжними партнерами.

Під час останньої наради міністрів закордонних справ ЧЕС, яка відбулась у червні цього року в Стамбулі, міністри закордонних справ наголошували на необхідності переходу до конкретних дій, спрямованих на практичну реалізацію положень Декларації.

Слід зазначити, що в ЧЕС вже є відповідні механізми, які мають регулювати наші відносини. В рамках наради міністрів закордонних справ створено близько десяти робочих груп, які в ході регулярних засідань відпрацьовують практичні кроки з метою налагодження торговельно-економічного співробітництва. Україна, наприклад, протягом 1993 року очолювала робочу групу з питань торгівлі і промислового розвитку. Вже можна говорити про деякі результати, а саме: відбувся обмін інформацією щодо торговельних режимів країн-учасниць, в стадії розгляду перебувають проекти угод про організацію прибережної торгівлі та про міжрегіональне співробітництво. Але вже від самого початку учасники зіткнулись з проблемами розбіжності юридичних тлумачень в різних країнах. Гадаю, що тут своє ставлення можуть висловити і парламентарії, особливо щодо перспектив гармонізації наших торговельних режимів.

Представники наших країн практично завершили розробку Статуту Чорноморського Банку Розвитку та Торгівлі (ЧБРТ). Ми всі розуміємо, що створення Банку є важливою умовою становлення співробітництва та формування розрахункових банківсько-фінансових механізмів як усередині нашої організації, так і в стосунках з потенційними партнерами. Проте, дуже важливо, щоб наші статутні зобов'язання щодо ЧБРТ знайшли підтримку в законодавчих органах країн-членів. Адже найголовнішим є перший етап — формування статутного капіталу, і тут необхідне розуміння того, що без цього новостворений банківський механізм буде мертвий. У рамках Чорноморського співробітництва активізуються контакти з метою розв'язання спільних проблем у галузі транспорту і наземних комунікацій. У цих сферах поки що переважають національні інтереси і підходи, проте вже розглядаються деякі спільні проекти.

Важливого значення ми надаємо співробітництву в галузі сільського господарства, обміну економічною інформацією та в науково-технічній сфері.

— Яку роль відіграє в ЧЕС Україна, яке її майбутнє в цій організації?

— Україна була однією з країн, яка беззастережно підтримала пропозиції Туреччини щодо перетворення Чорного моря в зону стабільності, миру й економічного співробітництва. І зараз, коли практично завершено формування організаційних структур ЧЕС, ми хотіли б розраховувати на більш динамічний розвиток співробітництва.

Я вже зазначив, що Україна протягом року очолювала діяльність однієї з робочих груп — з питань торгівлі і промислового розвитку. В рамках ЧЕС — це один із найскладніших і найвідповідальніших напрямків діяльності. І українські експерти, в першу чергу фахівці Міністерства зовнішніх економічних зв'язків, не побоялись узятися за цю роботу. Нині в рамках цієї групи вже закладено концептуальні основи з метою гармонізації торгових режимів, започатковано процес формування договірно-правової бази торговельно-економічних відносин.

Крім того, слід відзначити активну позицію нашої Торгово-промислової палати, яка діє в рамках Ділової ради ЧЕС, виходячи з того, що головними діючими особами в становленні економічного співробітництва мають бути окремі підприємства та фірми. З активною участю фахівців Мінфіну та Національного банку України вже розроблено статутні документи майбутнього Чорноморського Банку Розвитку та Торгівлі.

Представники України беруть активну участь в роботі й інших органів ЧЕС — робочих груп зі статистики, обміну економічною інформацією, транспорту, екології. На жаль, представники деяких інших державних структур та організацій недооцінюють можливості ЧЕС, віддають перевагу отриманню негайних прибутків без погляду в завтрашній день.

— Про що йтиметься на засіданні ПАЧЕС в Києві?

— Питання, що їх обговорюватимуть під час цієї сесії, належать виняткою до парламентської діяльності і окреслюють базові положення, в напрямку реалізації яких має розвиватись ПАЧЕС. На даному етапі розглядатимуть проблеми розвитку економічного співробітництва, а також питання, безпосередньо стосовні розвитку міжпарламентських зв'язків.

Інтерв'ю провів Володимир САВЦОВ.

Столичне життя

Чи стане Київ Парижем?

Держадміністрація міста і Академія наук України уклали договір про співробітництво. Його основними напрямками будуть поліпшення екологічної ситуації в столиці, енергозбереження, вирішення актуальних проблем міського господарства практично у всіх галузях.

У зв'язку з підписанням договору відбулася прес- конференція за участю представника Президента у Києві Леоніда Косаківського і президента Академії наук України академіка Бориса Патона. Журналістів цікавили питання реалізації цієї програми, її ефективність і конкретні результати, адже над втіленням договору працювало 40 установ і організацій не лише столиці, а й України.

У відповідь на моє запитання про вартість цього проекту представник Президента обурився: мовляв, чому це раптом журналіста фінанси цікавлять? На думку Леоніда Косаківського, це — справа другорядна. Головне ж — що існують джерела фінансування: іноваційні фонди, кредити, буде виділена також частина коштів з місцевого бюджету, знайдуться і бажаючі зробити благодійні внески, як, скажімо, «Експобанк», що подарував місту п'ять тролейбусів.

Безумовно, співробітництво з науковцями (а їх у Києві мешкає 12 відсотків від усього населення України) необхідне і місту, і науці. Та ідея ця не нова: досвід такої співпраці у столиці є — згадаймо не такі далекі часи, коли під фанфари приймалися комплексні цільові програми за участю міськкому партії й Академії наук. Правда, потім обидві сторони чомусь щоразу забували підвести підсумки зробленого.

Нині ж знову приймається просто-таки грандіозний проект, реалізація якого зробить Київ якщо не Парижем, то великим європейським центром у всіх відношеннях. Тож, мабуть, не ображатися треба, а елементарно проінформувати, у що обійдеться він жителям і Києва, і країни, адже підніймаємо її столицю. Чи не знову той варіант, коли багато галасу з нічого?

Сім мільярдів для ветеранів

Саме стільки виділили міська державна адміністрація для усіх без винятку киян-учасників Великої Вітчизняної війни у зв'язку з відзначенням 50-річчя визволення столиці України від німецько-фашистських загарбників. До речі, в інформації про це, яка була надрукована минулої суботи, допущено помилку — замість семи мільярдів написано сім мільйонів. Автор щиро просить вибачення.

Принагідно скажу, що, як повідомили мені у відділі в справах ветеранів Київської держадміністрації, до першого грудня кожен учасник війни поштовим переказом одержить сто тисяч карбованців без будь-яких відрахувань.

«Макулан» —міській казні

Перший мільйон німецьких марок надійшов від спільного українсько-австрійського підприємства «Макулан» — орендна плата за користування житловим будинком по вулиці Рогнідинській, що в центрі столиці. На жаль, це лише одне таке джерело валютних надходжень, бо довкола інших усе ще точаться безплідні суперечки.

До речі, доля бессарабського кварталу, про який неодноразово повідомляла наша газета, і досі не вирішена. За договором «Макулан» повинен був створити тут міжнародний офісно-готельний центр, вкладаючи у проект 300 мільйонів доларів. Строк його здачі — 1994 рік. Проте до будівництва ще й не приступали, бо місто ніяк не зважиться прийняти таку інвестицію. А тим часом втрачено вже майже рік, протягом якого міська казна могла б поповнюватися валютою.

Картинка з життя

Пробігаючи повз один з продуктових магазинчиків, що під дахом Бессарабського ринку, звично пристроїлася до хвоста чималенької черги. Просувалася вона, правда, досить швидко. А коли зайшла до приміщення, то зрозуміла, що не туди потрапила: продукти тут продавали лише за вільно конвертовану валюту...

Святкуємо разом

Товариство «Україна-Румунія» та посольство Румунії в Україні з нагоди національного свята — Дня Великого об'єднання, яке відзначатиметься 1 грудня, організували в Київському університеті книжкову виставку, а 29 листопада проведуть святковий вечір у музеї історії Києва.

Валентина ПИСАНСЬКА, власний кореспондент «Голосу України» по Києву та Київській області.

Телефон корпункту 228-33-24.

Грабіж серед білого дня,

або Як викрали завод через Гайдара, незважаючи на Єльцина

Одеське машинобудівне виробниче об'єднання «Оріон», щоб домогтися конкурентоспроможності своєї головної продукції — компресорів до побутових холодильників, свого часу зупинило погляд на японських фірмах «Ніссо — Іван», «Тойо-інжинірінг» та «Саньо». А що тоді ще існував Союз, то діяти довелося через московський «Технопромімпорт», який і уклав контракт на постачання з Японії устаткування спеціально для «Оріону» в рахунок кредитів, наданих японськими ж банками. Строк виконання замовлення тоді визначили такий: травень-листопад 1992 року. Загальна вартість контракту — 50 мільйонів доларів США. Хоч замовлення зробила Москва, кошти внесла Одеса. Витрати «Оріону» на реалізацію контракту у 1991 році становили 265 мільйонів рублів.

Фірми одразу ж узялися за реалізацію договору і невдовзі розробили й передали цільовим призначенням Одеському об'єднанню проект технологічної документації нового заводу з прив'язкою до конкретних виробничих майданчиків. Не спали й одесити: готували виробничі площі під оте устаткування, навчалися на японських фірмах.

Та раптом підступна підніжка: російський уряд 25 травня 1992 року приймає рішення про переадресування угоди з ВО «Оріон» на ВО «Орський механічний завод», що в Оренбурзькій області. Зробили відповідні зміни в контракті і кредитних угодах. А про те, що «Оріон» повністю й достроково у рублях відшкодовував валютну вартість контракту об'єднанню «Технопромімпорт» уже після розподілу державного боргу Союзу в грудні 1991 року і що такі дії російського уряду суперечать п.10 Договору між Україною та Російською Федерацією про принципи співробітництва між нашими державами, — у Москві зовсім «забули». І головною «забудькуватою» особою виявився заступник глави уряду Єгор Гайдар, за чиїм розпорядженням і відбулася незаконна «прихватизація».

До Москви з Одеси й Києва полетіли листи. За підписами не лише керівників «Оріону», а й Фокіна, Масика, Кучми. У зворотному напрямку — відписки того ж Гайдара, Шохіна, Черномирдіна. Дійшло до того, що за пера взялися президенти. Леонід Кравчук звертається до Бориса Єльцина з проханням скасувати дискримінаційне рішення російських владних структур, аби продовжити реалізацію контракту японських фірм з одеським «Оріоном». Президент Росії пише резолюцію «Гайдару Є.Т. Такі різкі зміни позиції без належної аргументації у міжнародних відносинах вважаю неприпустимими. Прошу ретельно розібратися, знайти взаємоприйнятні з Україною рішення і доповісти. Б.Єльцин».

Хоч відтоді минуло більше року, та з Москви ні пари з вуст. Всі наступні звернення уряду України там просто замовчують. Відомо лише, що грабіжницьке рішення про переадресування поставок устаткування з Японії досі так і не скасовано.

А тим часом на «Оріоні» люди без роботи, без зарплати і без майбутнього, в яке вкладено так багато коштів, сил, надій. Японці розгублені: «прив'язували» своє устаткування, свою технологію до одного виробництва, а тепер їм пропонують «переорієнтуватися» зовсім на інше. У зв'язку з цим керівництво «Оріону» прийняло рішення звернутися до Вищого арбітражного суду Російської Федерації з позовом про визнання недійсним акта ненормативного характеру — рішення уряду РФ від 25 травня 1992 року. Такий суд цими днями має відбутися. Та чи повірить Москва сльозам Одеси?

Віктор ВАСИЛЕЦЬ, Георгій ВОРОТНЮК.

Позачиняти — і крапка

Суботній фейлетон

Пам'ятаємо популярну у колишньому «неделимом» пісню: «А вы слыхали, что подземный город строят на случай термоядерной войны? А вы слыхали — туалеты все закроют...»

Але то були чутки. Насправді ж більшовики більше любили зачиняти церкви. По-перше, — опіум, по-друге, — готові конюшні чи складські приміщення. Тоді на зачиненні церков багато хто зробив собі блискучу парткар'єру і тепер, перебуваючи на вельми заслуженому відпочинку, настійливо вимагає привілеїв — нарівні з учасниками штурму рейхстагу.

Тепер надворі начебто нова доба. З наміткою на повне торжество демократії, а також на пухку паляницю з відповідної довжини шматком справжньої домашньої ковбаси. І, звичайно, з натяком на повну законопослушність громадян — як керівних, так і обійдених Божою увагою.

Але розгул демократії, ковбаси і Закону — то все попереду, у перспективі, так би мовити. У сучасних же реаліях — все якраз навпаки: домашньою ковбасою і не пахне, а ось понюхати дулю з маком може будь-хто, будь-коли і у будь-якому місці. Так звану командно-адміністративну систему, сто болячок їй у печінку, начебто вже відспівали, а вона, клята, вперто самореанімується і виставляє пазурі. То раптом знову комусь забагнеться зачиняти, а то — тримати і не пускати.

«Понад два десятки років працює в Рівному народна самодіяльна кіностудія «Горинь», — пише до корпункту «Голосу України» керівник студії заслужений працівник культури України Василь Рябунець. Створено десятки хронікально-документальних фільмів з історії краю, про свята і обряди, майстрів народної творчості.

А ось тепер директорові Фонду державно-комунального майна панові Петру Кульчинському забагалося виселити кіностудію з приміщення. Куди? А на всі чотири боки... Що ж воно робиться?..» Наївна людина Василь Рябунець, а ще заслужений працівник. Наївний, як дитина: літопис, мовляв, для прийдешніх поколінь... Вам хто надав приміщення під кіностудію — хіба пан Кульчинський? Ні. Значить, і немає у вас почуття вдячності до нього. А ось як пан Кульчинський забере від вас «хату» і віддасть її якомусь підприємцю? Вловили? Ото ж бо й воно. А ви про культуру, про духовне відродження...

Духовний хліб — це, усім відомо, річ необхідна. Але людині іноді совість підказує, що пора б уже купити, скажімо, нові шкарпетки, зубну пасту чи, пардон, натільну білизну: І тоді людина, набравши кошик купонів, простує до магазину чи кіоску. Та ось з останніми, з кіосками тобто, в Рівному нині почалося діятися щось, на перший погляд, незрозуміле. Почитаймо претензійний лист голові Рівненської міської управи п. В. Морозу від трудового колективу кооперативу «Ритм». Там пишеться: «6.10.93 року працівниками міської управи під виглядом наведення архітектурного порядку зруйновано і пограбовано ряд павільйонів роздрібної торгівлі, в тому числі колгоспно-кооперативних і приватних...»

Саме так — «під виглядом». Як і у випадку з міським ринком, коли управління торгівлі міської управи прислало на місце цілого і неушкодженого директора орендного підприємства «Ринок» Володимира Новосада свою «кадру». Під виглядом «наведення», «зміцнення», «удосконалення» і т. д.

Давно відомо: світом править інтерес. І багато чого стає очевидним, коли дивитися на події крізь призму цієї істини. Стає зрозумілим, чому комусь дуже хотілося виселити мешканців «Народного дому», де прописалися Рух, «Просвіта» й інші демократичні організації, чому «під виглядом» невдоволення ветеранів хочуть «закрити» Поліську Січ, виселити з приміщення економічну спілку «Регіон», де знайшла притулок рада регіонального об'єднання «Нова Україна»... Щоб бути благодійниками нових господарів. От і питається: кого, на вашу думку, більше слухаються нині керівники підприємств і солідних організацій — тих, хто нині у місті при владі, чи тих, хто їх затверджував на бюро?

Амінь.

Рівне.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Колаж Михайла САЧКА.

Футбол

У кожного своя компанія...

Завершився тривалий відбірковий марафон WORLD CUP-94, фінал якого відбудеться в США влітку наступного року. Як відомо, урочиста церемонія жеребкування чемпіонату відбудеться 19 грудня в Лас-Вегасі. Збірні 24 країн: США, Німеччини, Аргентини, Італії, Бразилії, Бельгії, Швейцарії, Норвегії, Нідерландів, Іспанії, Ірландії, Румунії, Греції, Швеції, Болгарії, Мексики, Колумбії, Болівії, Камеруну, Марокко, Нігерії, Саудівської Аравії, Кореї, Росії будуть розподілені на шість підгруп.

Є надія, що й українські шанувальники футболу стануть свідками вирішальних змагань на полях стадіонів Сполучених Штатів, навіть якщо наше рідне телебачення не організує трансляцій матчів за золотий Кубок світу. Наш північний сусіда, поза всяким сумнів, вестиме репортажі зі США. Отож, буде нагода «підглядати» через телевікно студії Останкіно за подіями футбольного світового фестивалю. І наша увага до збірної Росії особлива. Зрозуміло, що й симпатії певної частини наших співвітчизників будуть на боці цього колективу. Адже на місце в його складі реально претендують колишні українські громадяни: Юран, Добровольський, Онопко, Никифоров, Саленко, Помазун, Щербаков, Канчельскіс. Майже ціла команда. Втім, не виключено, що наставник росіян Павло Садирін спробує завербувати до себе ще когось з українських гравців. Хоча ходять чутки, що позиції й самого Павла Федоровича не такі вже й міцні, як здається на перший погляд.

Один з метрів футбольної журналістики колишнього СРСР Аркадій Романович Галинський нещодавно категорично сказав мені: «Садирін, існує думка, не може везти команду до США, бо загубить усю справу. Він же... суто клубний тренер. А от Анатолій Бишовець — природжений наставник збірних. І чим швидше відбудеться така от рокіровка, тим більші шанси у збірної Росії»...

А збірна нашої країни тим часом має свої плани і проблеми. В грудні вона збиралася на товариський матч-відповідь до Ізраїлю. Однак з візитом доведеться зачекати, орієнтовно до лютого. Як пояснив президент ФФУ Віктор Банников, саме в ті грудневі дні ізраїльтяни відзначатимуть релігійні свята, під час яких не тільки у футбол грати гріх, а й навіть по телефону розмовляти.

Отже, до Ізраїлю наші футболісти у кращому випадку зможуть потрапити після січневих зборів у Хорватії. А можлива зустріч з ізраїльтянами, погодься, цікава подія. Збірна Ізраїлю дуже упевнено почувалася в одеському матчі проти наших навесні. Українська команда тоді була змушена відігруватися і врятувалася лише наприкінці матчу — 1:1. А потім ізраїльські футболісти восени на стадіоні «Парк де Пренс» в Парижі «вбили» мрію французів потрапити на фінал чемпіону світу, взявши гору над ними — 3:2...

Наступного року, як відомо, розпочнеться відбірковий цикл чемпіонату Європи-96. А це значить, що для збірної України прийде перша в її історії пора офіційних змагань. До речі, жеребкування визначить склад відбіркових груп чемпіонату континенту в середині січня.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУЩКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ рекламм — 441-89-34, 441-89-44.

♦ Рукописів не повертаємо.

♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311226.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».